

CUPRINS

CADRUL LEGAL	2
TIPURILE DE PROIECTE PENTRU CARE SE SOLICITA ACORDUL DE MEDIU SI COMPETENȚELE DE EMITERE A ACESTUIA	7
CLASIFICAREA ACTIVITĂȚILOR DUPA IMPACTUL ASUPRA MEDIULUI PE CARE IL GENEREAZA	9
ETAPELE PROCEDURII DE EVALUARE A IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI SI DE EMITERE A ACORDULUI DE MEDIU.....	10
ETAPA DE REALIZARE A RAPORTULUI LA STUDIUL DE EVALUARE.....	24
ETAPA DE ANALIZA A CALITĂȚII RAPORTULUI LA STUDIUL DE EVALUARE A IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI.....	29
DURATA DE TIMP NECESARA PENTRU EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI.....	31
PARTICIPAREA PUBLICULUI	33
AVANTAJE SI DIFICULTĂȚI ÎN PARTICIPAREA PUBLICULUI.....	43
CONCLUZII	46
ANEXA	
NORMATIV DE CONTINUT.....	47

CADRUL LEGAL

Procesul de Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM) este legat de reglementarea activitatilor cu impact semnificativ asupra mediului si se realizeaza in baza legislatiei nationale de mediu care transpune prevederile legislatiei comunitare in domeniu.

OG 91/2002 pentru modificarea si completarea Legii protectiei mediului nr. 137/1995, stipuleaza obligativitatea evaluarii impactului asupra mediului in faza initiala a proiectelor cu impact semnificativ asupra mediului si obligativitatea efectuarii unei evaluari de mediu inaintea aprobarii anumitor planuri si programe, ca facand parte dintre modalitatile de implementare a principiilor si a elementelor strategice pe care se bazeaza activitatea de protectia mediului in scopul asigurarii unei dezvoltari durabile (art. 4).

Evaluarea impactului asupra mediului pentru proiecte se realizeaza in baza prevederilor dintr-o serie de acte legislative nationale din domeniul mediului (Tabelul nr. 1) precum si din alte domenii conexe (Tabelul nr. 2).

OG 91/2002:

- stabileste conditiile de emitere a acordului de mediu pentru proiectele publice sau private care pot avea impact semnificativ asupra mediului si de emitere a acordului integrat de mediu pentru instalatiile noi folosite in anumite categorii de activitati industriale prin supunerea acestora, conform deciziei autoritatii competente pentru protectia mediului, evaluarii impactului asupra mediului (art. 8);
- prevede conditiile de revizuire, actualizare, suspendare si anulare a acordului de mediu precum si de solutionare a litigiilor generate in aceste cazuri (art. 9, 10 si 10¹);
- stabileste conditiile in care se realizeaza evaluarea impactului asupra mediului pentru proiectele propuse pe teritoriul Romaniei, care pot avea efecte semnificative pe teritoriul altor tari (art. 11);
- prevede conditiile de asigurare a informarii si participarii publicului la deciziile privind activitati specifice (art. 12);
- introduce definirea termenilor utilizati (Anexa nr. 1 la OG 91/2002); o parte din termenii astfel definiti sunt prezentati in Tabelul nr. 3.

Tabelul nr. 1

Acte legislative nationale din domeniul mediului

Legea Protectiei Mediului nr. 137/1995 modificata si completata conform OG 91/2002

Legea nr. 86/2000 pentru ratificarea Conventiei privind accesul la informatie, participarea publicului la luarea deciziei si accesul la justitie in problemele de mediu

Legea 645/2002 pentru aprobarea Ordonantei de Urgenta nr. 34/2002 privind prevenirea, reducerea si controlul integrat al poluarii

Legea nr.22/2001 pentru ratificarea Conventiei privind evaluarea impactului asupra mediului in context transfrontiera adoptata la Espoo la 25 februarie 1991

Legea 462/2002 pentru aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei si faunei salbatice

Legea 655/2001 pentru aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 243/2000 privind protectia atmosferei

Legea nr. 426/2001 pentru aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor

Hotararea Guvernului nr. 918/2002 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului și pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private supuse acestei proceduri

Hotararea Guvernului nr. 1115/2002 privind accesul liber la informatia privind mediul

Hotararea Guvernului nr. 162/2002 privind depozitarea deșeurilor

Hotararea Guvernului nr. 95/2003 privind controlul activitatilor care prezinta pericole de accidente majore in care sunt implicate substante periculoase

Ordinul nr. 860/2002 pentru aprobarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului si de emitere a acordului de mediu

Ordinul nr. 863/2002 privind aprobarea ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii cadru de evaluare a impactului asupra mediului

Ordinul nr.864/2002 al ministrului apelor, padurilor si protectiei mediului pentru aprobarea procedurii de evaluarea a impactului si de participare a publicului la luarea deciziilor in cazul proiectelor cu impact transfrontiera

Ordinul nr. 1388/2002 al ministrului apelor, padurilor si protectiei mediului privind organizarea și funcționarea Colectivului de Analiză Tehnică în cadrul procedurii de reglementare a activităților cu impact asupra mediului

Ordinul nr. 1182./2002 al ministrului apelor, padurilor si protectiei mediului privind aprobarea normelor metodologice pentru colectarea, prelucrarea si disponibilizarea informatiei privind mediul

Tabelul nr.2

Legea 453/2001 pentru modificarea si completarea Legii 50/1991 privind autorizarea executarii lucrarilor de constructii si unele masuri pentru realizarea locuintelor

Ordinul 1943/2002 privind autorizarea executarii lucrarilor de constructii, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare

Hotararea Guvernului nr. 573/2002 privind autorizarea comerciantilor

Definitii (extras din Anexa nr.1 la OG 91/2002)

acord de mediu: decizia autoritatii competente pentru protectia mediului, care da dreptul titularului de proiect sa realizeze proiectul. Acordul de mediu este un act tehnico-juridic eliberat in scris, prin care se stabilesc conditiile de realizare a proiectului, din punct de vedere al protectiei mediului;

acord integrat de mediu: act tehnico-juridic emis de autoritatea competenta pentru protectia mediului, conform dispozitiilor legale in vigoare, care acorda dreptul de a stabili conditiile de realizare a unei activitati inca din etapa de proiectare, care sa asigure ca instalatia corespunde cerintelor legislatiei in vigoare. Acordul poate fi eliberat pentru una sau mai multe instalatii ori parti ale instalatiilor situate pe acelasi amplasament;

anumite planuri si programe: planurile si programele, inclusiv cele cofinantate de Comunitatea Europeana, precum si modificarile acestora, care se supun adoptarii de catre autoritatile publice la nivel national, regional sau local sau care sunt pregatite de catre aceste autoritati in vederea adoptarii de catre Parlament sau Guvern printr-o procedura legislativa si care sunt impuse prin prevederi legislative, de reglementare sau administrative;

arie naturala protejata: zona terestra, acvatica si/sau subterana, cu perimetru legal stabilit si avand un regim special de ocrotire si conservare, in care exista specii de plante si animale salbatice, elemente si formatiuni biogeografice, peisagistice, geologice, paleontologice, speologice sau de alta natura, cu valoare ecologica, stiintifica sau culturala deosebita;

autoritate competenta pentru protectia mediului: autoritatea publica centrala pentru protectia mediului sau, dupa caz, autoritatile publice teritoriale pentru protectia mediului;

autorizare: parcurgerea etapelor procedurale avand drept scop obtinerea avizului, acordului si/sau autorizatiei de mediu;

autorizatie de mediu: act tehnico-juridic eliberat in scris de autoritatile competente pentru protectia mediului prin care sunt stabilite conditiile si/sau parametrii de functionare ale unei activitati existente sau pentru punerea in functiune a unei activitati noi pentru care anterior a fost emis acord de mediu;

autorizatie integrata de mediu: act tehnico-juridic emis de autoritatile competente, conform dispozitiilor legale in vigoare, care da dreptul de a exploata in totalitate sau in parte o instalatie, in anumite conditii care sa asigure ca instalatia corespunde cerintelor privind prevenirea si controlul integrat al poluarii. Autorizatia poate fi eliberata pentru una sau mai multe instalatii sau parti ale instalatiilor situate pe acelasi amplasament si care sunt exploatate de catre acelasi titular;

avizul de mediu pentru planuri si programe: act tehnico-juridic eliberat in scris de catre autoritatea competenta pentru protectia mediului, care confirma integrarea aspectelor privind protectia mediului in planul sau programul supus adoptarii;

cele mai bune tehnici disponibile: stadiul de dezvoltare cel mai avansat si

eficient inregistrat in dezvoltarea unei activitati si a modurilor de exploatare, care demonstreaza posibilitatea practica de a constitui referinta pentru stabilirea valorilor limita de emisie in scopul prevenirii, iar in cazul in care acest fapt nu este posibil, pentru reducerea globala a emisiilor si a impactului asupra mediului in intregul sau;

evaluarea de mediu: inseamna elaborarea raportului de mediu, consultarea publicului si a autoritatilor competente implicate in implementarea anumitor planuri si programe, luarea in considerare a raportului de mediu si a rezultatelor acestor consultari in procesul decizional si asigurarea informarii asupra deciziei luate, conform legislatiei in vigoare;

evaluarea impactului asupra mediului face parte din procedura de autorizare fiind un proces menit sa identifice, sa descrie si sa stabileasca, in functie de fiecare caz in parte si in conformitate cu legislatia in vigoare, efectele directe si indirecte, sinergice, cumulative, principale si secundare ale unui proiect asupra sanatatii oamenilor si mediului;

impact asupra mediului: efecte asupra mediului, ca urmare a desfasurarii unei activitati antropice;

impact semnificativ asupra mediului: efecte asupra mediului determinate ca fiind importante prin aplicarea criteriilor referitoare la dimensiunea, amplasarea si caracteristicile proiectului, sau referitoare la caracteristicile anumitor planuri si programe avandu-se in vedere calitatea preconizata a factorilor de mediu;

proiect: executia lucrarilor de constructii, sau alte instalatii sau amenajari, alte interventii asupra cadrului natural si peisajului, inclusiv cele care implica extragerea resurselor minerale;

titularul activitatii: persoana fizica sau juridica raspunzatoare legal pentru desfasurarea unei activitati, prin drepturi de proprietate, concesiune sau alta forma de imputernicire legala asupra dreptului de folosinta a amplasamentului si/sau instalatiilor supuse procedurii de autorizare;

titularul proiectului: solicitantul autorizarii pentru un anumit proiect sau autoritatea publica ce initiaza un proiect; titularul de proiect poate fi atat persoana fizica cat si juridica;

HG 918/2002 stabileste procedura cadru pentru evaluarea impactului asupra mediului pe baza urmatoarelor elemente:

- autoritatile de mediu sunt autoritatile competente pentru a conduce procedura de evaluare a impactului asupra mediului;
- lista cu tipuri de proiecte care se supun obligatoriu evaluarii impactului asupra mediului (Anexa 1 la HG 918/2002) si lista cu tipuri de proiecte pentru care necesitatea evaluarii impactului asupra mediului se stabileste in urma unei analize efectuata pentru fiecare caz in parte (Anexa nr. 2 la HG 918/2002);
- cele trei etape principale ale procedurii cadru de evaluare a impactului asupra mediului si de emitere a acordului de mediu, si anume: incadrare, definirea domeniului evaluarii si revizuirea calitatii raportului la studiul de evaluare.

Legea 645/2002 pentru aprobarea OG 34/2002 introduce lista de activitati care necesita acord integrat de mediu pentru proiectele de investitii aferente acestora (Anexa nr. 1 la OG 34/2002).

Ordinul 860/2002 al ministrului apelor, padurilor si protectiei mediului stabileste procedura detaliata de evaluare a impactului asupra mediului si de emitere a acordului de mediu pentru proiecte, pe baza urmatoarelor elemente:

- tipurile de proiecte pentru care se solicita acordul de mediu si competentele de emitere a acestuia;
- clasificarea proiectelor de activitati in functie de impactul potential asupra mediului in trei categorii: cu impact nesemnificativ, cu impact redus si cu impact semnificativ;
- depunerea solicitarii si evaluarea initiala a acesteia;
- descrierea etapelor de incadrare, definirea domeniului evaluarii si realizarea raportului privind studiul de evaluare a impactului asupra mediului, revizuirea calitatii raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului;
- informarea si participarea publicului la procedura de evaluare a impactului asupra mediului.

Urmatoarele intrebari se pun de regula in legatura cu punerea in practica a conceptului de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiecte:

- pentru de fel de proiecte este necesar si obligatoriu EIM ?
- la ce etapa de proiectare este oportun sa se realizeze EIM ?
- cine are competenta de a emite acordul de mediu ?
- cum se determina necesitatea EIM ?
- ce informatii trebuie sa furnizeze titularul de proiect ?
- ce trebuie sa cuprinda EIM si ce probleme trebuie aprofundate ?
- cine realizeaza EIM ?
- cat dureaza diferitele etape ale procedurii?

La aceste intrebari se ofera raspunsuri in cele ce urmeaza.

TIPURILE DE PROIECTE PENTRU CARE SE SOLICITA ACORDUL DE MEDIU SI COMPETENTELE DE EMITERE A ACESTUIA

Termenul de “proiect” definit in OG 91/2002 se refera atat la proiectele de investitii noi cat si la cele pentru modificarea substantiala a proiectelor existente/realizate, inclusiv proiectele de dezafectare.

Deoarece, prin definitie, proiect insemna proiect de investitie pentru “executia lucrarilor de constructii, sau alte instalatii sau amenajari, alte interventii asupra cadrului natural si peisajului, inclusiv cele care implica extragerea resurselor minerale”, acestea se supun legislatiei in vigoare privind autorizarea lucrarilor de constructii,

fiind necesara obtinerea Acordului Unic, emis prin Comisia de Acord Unic infiintata in baza legii 453/2001 pentru modificarea si completarea Legii 50/1991 privind autorizarea executarii lucrarilor de constructii si unele masuri pentru realizarea locuintelor.

Evaluarea impactului asupra mediului se realizeaza inasa, numai pentru proiectele activitatilor cu impact semnificativ asupra mediului. Pentru aceste proiecte este necesara solicitarea si obtinerea acordului de mediu sau, dupa caz, a acordului integrat de mediu.

In ordinul 860/2002 se precizeaza ca procedura de evaluare a impactului asupra mediului in vederea emiterii acordului sau acordului integrat de mediu pentru proiectele aferente activitatilor cu impact semnificativ asupra mediului este numita *procedura completa de autorizare de mediu*.

Competentele de emiterie a acordurilor de mediu si acordurilor integrate de mediu revin autoritatilor publice pentru protectia mediului centrale si teritoriale (regionale si locale), in conditiile precizate in Anexele nr. I.1 si I.2 la Ordinul 860/2002 al ministrului apelor si protectiei mediului.

Anexa nr. I.1 la Ordinul 860/2002 este organizata tabelar si cuprinde, in col. 1, atat activitatile din Anexa nr.1 la HG 918/2002 cat si activitatile din Anexa nr. 1 la OG 34/2002; in col. 2, 3 si 4 se bifeaza corespunzator competenta de emiterie a acordului de mediu, iar in col. 5 si 6 se marcheaza tipul de acord de mediu (simplu sau integrat) necesar pentru tipul de activitate respectiv.

Unele dintre activitatile cuprinse in aceasta anexa sunt marcate cu un asterisc. Acestea sunt activitati/instalatii mentionate in Anexa nr. 1 la Conventia privind evaluarea impactului asupra mediului in context transfrontiera, adoptata la Espoo la 25 februarie 1991 si ratificata de tara noastra prin Legea nr. 22/2001.

In Anexa nr. I.2 la Ordinul 860/2002, care este de asemenea organizata tabelar, sunt cuprinse activitatile listate in Anexa nr.2 la HG 918/2002 dintre care s-au exclus cele care, datorita marimii lor, necesita acord integrat de mediu si care, din acest motiv, au fost incluse in Anexa nr. I.1 la Ordinul 860/2002; ca si in cazul Anexei nr. I.1, in col. 2, 3 si 4 se bifeaza corespunzator competenta de emiterie a acordului de mediu. Se poate constata, de altfel, ca dintre toate tipurile de activitati listate in aceasta anexa, doar Instalatiile pentru prelucrarea si stocarea deseurilor radioactive, altele decat cele incluse in Anexa I.1 intra in nivelul Central de competenta.

In ambele anexe exista activitati la care apare inscrisul „X (dupa caz)” in coloana pentru competenta de emiterie. Acestea sunt activitatile pentru care exista posibilitatea ca

amplasamentul proiectului sa se gaseasca in doua sau mai multe judete, caz in care, pentru activitatile din Anexa I.1, competenta revine autoritatii publice centrale pentru protectia mediului iar pentru cele din Anexa I.2, competenta revine autoritatii publice regionale pentru protectia mediului.

In anumite cazuri, pentru proiectele de investitii aflate in competenta sa de reglementare, autoritatea publica centrala pentru protectia mediului, poate solicita sau delega autoritatea publica teritoriala pe raza careia se afla amplasamentul proiectului, dupa caz, sa participe sau sa preia rezolvarea anumitor etape din procedura de emitere a acordurilor/acordului integrat de mediu.

Pentru proiectele aferente activitatilor care nu au impact semnificativ asupra mediului si deci nu sunt supuse evaluarii impactului asupra mediului, autoritatile publice pentru protectia mediului aplica *proceduri simplificate de avizare de mediu* in vederea obtinerii Acordului unic. Pentru aceste proiecte nu se emite acord/acord integrat de mediu ci doar autorizatie de mediu, cu exceptia activitatilor de import-export aflate sub incidenta unor conventii internationale la care Romania este parte, specificate ca atare in procedurile specifice.

LA CE FAZA DE PROIECTARE SE EMITE ACORDUL DE MEDIU

Legislatia internationala de mediu prevede ca evaluarea impactului asupra mediului, necesara pentru eliberarea acordului de mediu, trebuie realizata cat mai devreme posibil, asa incat, pe de o parte sa existe toate premisele ca nu se vor irosi resurse materiale si de timp pentru proiectarea unei activitati care ulterior sa nu intruneasca conditiile de autorizare din punct de vedere al protectiei mediului, iar pe de alta parte, informatiile despre proiect pe care titularul acestuia le poate furniza autoritatilor competente sa fie suficiente pentru realizarea evaluarii impactului asupra mediului.

Conform legislatiei nationale, acordul/acordul integrat de mediu se emite la faza de studiu de fezabilitate, in paralel cu celelalte avize si acorduri.

CAT COSTA EMITEREA ACORDULUI DE MEDIU

Emiterea acordului de mediu nu este o activitate gratuita. Prevederile referitoare la plata taxelor si tarifelor fac obiectul art. 6 din Ordinul 860/2002

In baza art. 4, al. (4) din HG nr. 918/2002, pentru emiterea acordului de mediu, se percepe o taxa care se achita la Trezorerie in contul Fondului pentru Mediu inainte de eliberarea acordului, dar nu inainte de parcurgerea etapei de incadrare a proiectului.

Quantumul tarifelor pentru parcurgerea diferitelor etape din procedura de emitere a acordului de mediu este cel stabilit in anexa V la OM 860/2002 urmand sa se actualizeze anual prin ordin al conducatorului autoritatii publice centrale pentru protectia mediului. Tarifele se achita la sediul autoritatii publice pentru protectia mediului emitente.

In situatiile in care autoritatea publica centrala pentru protectia mediului solicita sau delega autoritatea publica teritoriala pe raza careia se afla amplasamentul proiectului, dupa caz, sa participe sau sa preia rezolvarea anumitor etape din procedura de emitere a acordurilor/acordului integrat de mediu, tarifele se incaseaza de catre autoritatea publica implicata, pe fiecare faza de procedura.

Tarifele de autorizare se achita in avans, integral sau pe etape de procedura, atunci cand se stie cu certitudine care etape din procedura se vor urma pentru proiectul respectiv. Pentru proiectele supuse etapei de incadrare, tarifele corespunzatoare etapelor de definire a domeniului sau de analiza a calitatii raportului la studiului de evaluare a impactului asupra mediului nu se percep inainte de incadrarea proiectului.

La solicitarea titularului, autoritatile publice competente pentru protectia mediului pot acorda consultatii de specialitate, contra platii tarifului aferent.

CLASIFICAREA ACTIVITATILOR DUPA IMPACTUL ASUPRA MEDIULUI PE CARE IL GENEREAZA

Din punct de vedere al impactului asupra mediului, activitatile se clasifica in trei categorii: cu impact nesemnificativ, cu impact redus si cu impact semnificativ.

Activitatile cu impact nesemnificativ sunt relativ usor de identificat. Sunt incluse in aceasta categorie, in primul rand, activitatile rezidentiale desfasurate in gospodarii individuale sau in dependinte ale acestora care sunt destinate exclusiv satisfacerii necesitatilor locuintei si/sau gospodăriei proprii, cu conditia ca acestea sa nu fie amplasate in zone cu regim special de protectie, cum sunt zonele de protectie sanitara sau zonele din rețeaua ecologica Natura 2000. In al doilea rand, in aceasta categorie intra si acele activitati pentru care, conform prevederilor legale in vigoare privind autorizarea prin Biroul unic (HG 573/2002), nu se emit autorizatii de mediu.

Unele activitati care se includ fie in categoria celor cu impact redus fie in categoria celor cu impact semnificativ sunt de asemenea usor de identificat.

Astfel, se includ in categoria celor *cu impact redus*, in primul rand acele activitati care, conform prevederilor legale in vigoare privind autorizarea prin Biroul unic (HG 573/2002), primesc autorizatie de mediu, dar nu se regasesc pe cele doua Anexe (I.1. si I.2.) ale Ordinului de Ministru 860/2002.

In schimb, se includ in categoria *activitatilor si/sau instalatiilor cu impact semnificativ asupra mediului*, activitatile care au asemenea caracteristici incat se considera ca genereaza un impact semnificativ asupra mediului indiferent de amplasamentul lor. Aceste activitati sunt cele mentionate in Anexa nr. I.1 la Ordinul 860/2002. De asemenea, in aceasta categorie se includ toate proiectele pentru investitii ce urmeaza a se realiza pe amplasamente situate in zonele din rețeaua ecologica Natura 2000.

Ultima categorie de activitati sunt cele mentionate in Anexa nr. I.2 la Ordinul 860/2002. Proiectele aferente activitatilor din aceasta categorie, pot sa aibe un impact semnificativ sau un impact redus asupra mediului in functie atat de caracteristicile lor cat si de amplasament. Proiectul aferent unei asemenea activitati va fi inclus in categoria activitatilor cu impact semnificativ sau in categoria celor cu impact redus de catre Autoritatea Competenta numai in urma unei analize efectuate pentru fiecare caz in parte.

ETAPELE PROCEDURII DE EVALUARE A IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI SI DE EMITERE A ACORDULUI DE MEDIU

Procedura de evaluare a impactului asupra mediului este structurata pe etape conform schemei din Figura nr. 1.

Procedura cuprinde cele trei etape introduse de HG 918/2002, si anume incadrarea, definirea domeniului evaluarii si revizuirea calitatii raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, care sunt precedate de depunerea si evaluarea initiala a solicitarii.

Cele trei etape au doua caracteristici comune:

- sunt conduse de autoritatea competenta pentru protectia mediului ACPM;
- se incadreaza in limite de timp stricte.

Intre etapa de definire a domeniului evaluarii si cea de revizuire a calitatii raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului se situeaza etapa de realizare a studiului de impact (in sensul atribuit prin definitia acestui termen). In aceasta etapa, rolul principal revine celui care realizeaza studiul de impact: unitati specializate, persoane fizice sau juridice independente de titularul proiectului sau al activitatii si atestate de autoritatea publica centrala de protectia mediului. Deoarece insa, realizarea studiului de evaluare a impactului asupra mediului se face pe baza rezultatelor etapei de definire a domeniului evaluarii, aceste etape au fost comasate primind denumirea de „*etapa de definire a domeniului evaluarii si de realizare a raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului*”.

DEPUNEREA SOLICITARII SI EVALUAREA INITIALA A ACESTEIA

Derularea procedurii incepe atunci cand titularul de proiect solicita emiterea acordului de mediu. Aceste solicitari exprimate prin cerere tip trebuie sa ajunga la autoritatea publica pentru protectia mediului pe raza careia se afla amplasamentul ales al proiectului.

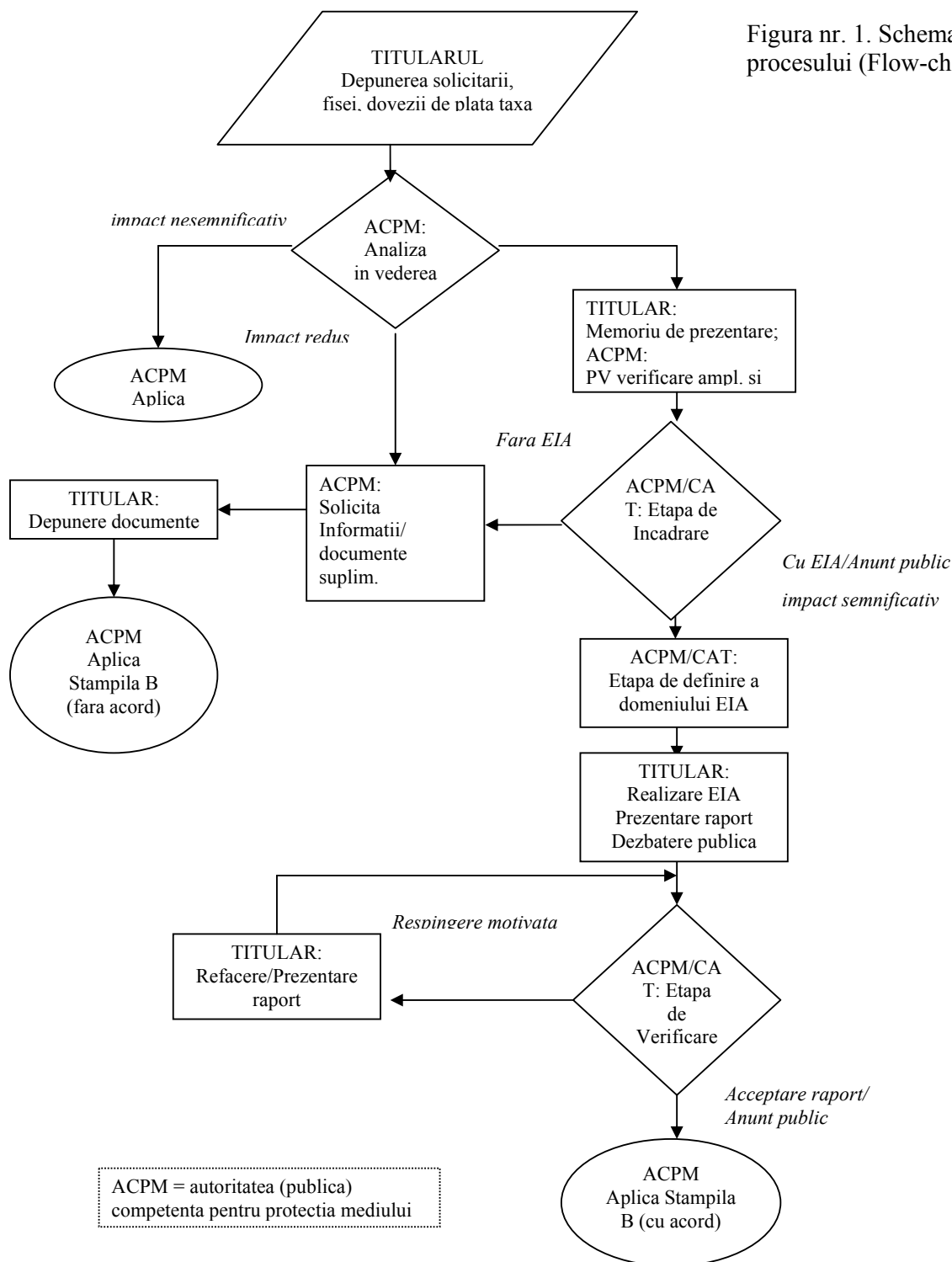
In practica, se pot intampla doua situatii.

- titularul proiectului se adreseaza Ghiseului unic in vederea obtinerii Acordului unic; in aceasta situatie, reprezentantul autoritatii publice pentru protectia mediului in CAU va prelua solicitarea in vederea inceperii procedurii;
- titularul proiectului depune solicitarea direct la autoritatea publica pentru protectia mediului care incepe derularea procedurii

In ambele situatii, solicitarea trebuie sa fie insotita de Fisa tehnica pentru obtinerea acordului de mediu. Aceasta fisa este de fapt o anexa la certificatul de urbanism care, conform prevederilor legislatiei in vigoare privind autorizarea lucrarilor de constructii, este necesara pentru obtinerea Acordului Unic. In Fisa tehnica, titularul completeaza datele de identificare a investitiei (denumire, amplasament, numar de proiect) solicitate la pct. 1 precum si o serie de date cu caracter tehnic solicitate la punctul 2.

Figura nr. 1. Schema procesului (Flow-chart)

Aceasta evaluare initiala are scopul de a stabili inca de la inceput daca proiectul se refera la o activitate cu impact nesemnificativ, impact redus sau impact semnificativ. Pentru aceasta se parcurg urmatoorii pasi:

Pasul 1: are scopul de a identifica daca proiectul se refera la una din urmatoarele situatii

- activitati listate in Anexa I.1
- activitati listate in Anexa I.2
- alte activitati .

Din categoria „alte activitati” fac parte urmatoarele:

- Proiectele pentru activitati rezidentiale desfasurate in gospodarii individuale sau in dependinte ale acestora care sunt destinate exclusiv satisfacerii necesitatilor locuintei si/sau gospodăriei proprii.
- Activitatile pentru care, conform prevederilor legale in vigoare privind autorizarea prin Biroul unic (HG 573/2002), nu se emit autorizatii de mediu.
- Acele activitati care, conform prevederilor legale in vigoare privind autorizarea prin Biroul unic (HG 573/2002), primesc autorizatii de mediu, dar nu se regasesc pe Anexele I.1. si I.2. ale Ordinului de Ministru 860/2002.

Pasul 2: se aplica numai proiectelor din categoria „alte activitati” si are scopul de a stabili in ce categorie se include activitatea la care se refera proiectul in functie de impactul pe care il poate genera

Pentru proiectul aflat in aceasta situatie, autoritatea publica pentru protectia mediului face o localizare a amplasamentului in planul de urbanism corespunzator pentru a verifica pozitia acestuia fata de: reseaua ecologica Natura 2000, arii protejate sau zone tampon, monumente ale naturii sau arheologice, zone cu restrictii de construit.

In functie de aceasta analiza pot apare mai multe situatii:

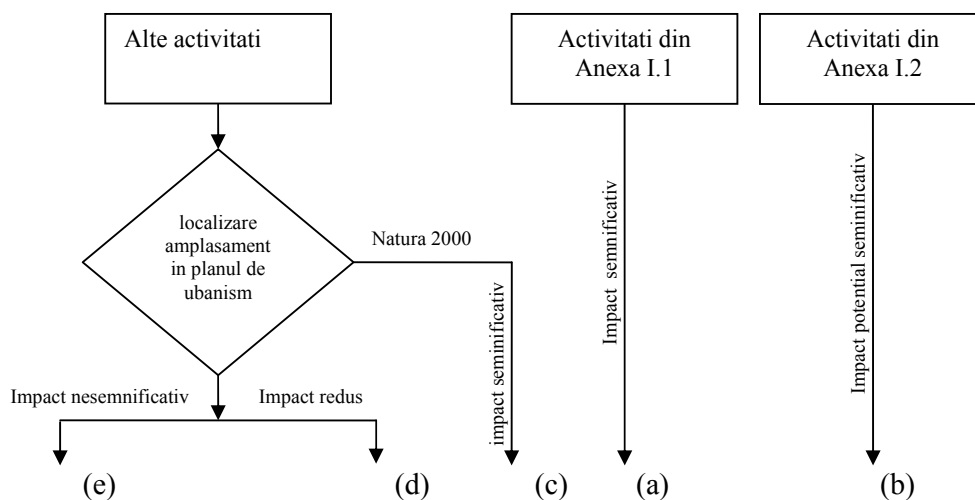
- Amplasarea proiectului pe un sit aflat in reseaua Natura 2000 indica un potential *impact semnificativ*
- Daca pozitia proiectului in raport cu celelalte obiective mentionate indica necesitatea aplicarii unor prevederi legale specifice, proiectul va fi identificat ca avand *impact redus*.
- Atunci cand nu apare nici-una din cele doua situatii anterioare, proiectul este identificat ca avand *impact nesemnificativ*

CUM SE ACTIONEAZA DUPA EVALUAREA INITIALA A SOLICITARILOR

In urma evaluarii initiale, solicitarea se poate gasi in una din urmatoarele situatii:

- proiect pentru o activitate din Anexa I.1, identificat cu impact semnificativ, necesita etapa de definirea domeniului
- proiect pentru o activitate din Anexa I.2, identificat cu impact potential semnificativ, necesita etapa de incadrare
- proiect pentru o activitate din categoria „alte activitati”, identificat cu impact semnificativ (amplasate pe un sit aflat in reseaua Natura 2000)
- proiect pentru o activitate din categoria „alte activitati” identificat cu impact redus
- proiect pentru o activitate din categoria „alte activitati” identificat cu impact nesemnificativ

Fig. 2. Schema etapei de identificare

Autoritatea publica pentru protectia mediului va actiona diferit in functie de fiecare situatie.

In cazul (e), al proiectelor aferente unor activitati cu impact nesemnificativ asupra mediului, cererea va fi clasata ca notificare iar pe fisa tehnica se va aplica stampila tip A, care poarta inscriptia: ***Se supune CAU. Nu face obiectul procedurii de mediu.*** Fisa Tehnica se va transmite solicitantului in termen de 5 zile de la primirea solicitarii

Pentru toate celelalte patru situatii, autoritatea publica pentru protectia mediului va informa titularul de proiect ca trebuie sa depuna la sediul autoritatii publice pentru protectia mediului, pe langa dovada de plata a tarifului, o serie de documente suplimentare:

- memoriu de prezentare a proiectului, continand descrierea acestuia si informatii din care sa rezulte date privind impactul asupra mediului;
- documente doveditoare privind informatiile declarate in fisa tehnica.

Modelul de continut al memoriului tehnic se prezinta in Anexa nr. 5 la Ordinul 860/2002. Se mentioneaza ca, in cazul proiectelor pentru care este necesara obtinerea acordului integrat de mediu, memoriul tehnic trebuie sa raspunda unor cerinte suplimentare.

Din momentul in care titularul de proiect depune solicitarea completa, respectiv insotita de documentele suplimentare mentionate, autoritatea publica pentru protectia mediului va intreprinde in maxim 20 zile in care va intreprinde o serie de actiuni, de asemenea diferite pentru fiecare situatie.

- 1) In cazul (a), al proiectelor aferente activitatilor din Anexa I.1, sau in cazul (c), al proiectelor din categoria „alte activitati” identificate cu impact semnificativ, pentru care este necesara etapa de definirea domeniului, se vor intreprinde urmatoarele:
 - verificarea amplasamentului si completarea primei parti a listei de control (care este identica celei corespunzatoare etapei de incadrare); modul in care se realizeaza verificarea amplasamentului se descrie la etapa de incadrare
 - intocmirea procesului verbal in care se vor consemna: rezultatul evaluarii si verificarii amplasamentului precum si eventuale solicitari pentru depunerea unor documente sau informatii suplimentare
 - intocmirea anuntului public
 - comunicarea catre titularul de proiect a deciziei privind continuarea procedurii cu etapa de definirea domeniului
- 2) In cazul (b), al proiectelor aferente activitatilor din Anexa I.2, se va parcurge etapa de incadrare
- 3) In cazul (d), al proiectelor din categoria „alte activitati” identificate cu impact redus, se intreprind urmatoarele:
 - verificarea amplasamentului;
 - intocmirea procesului verbal in care se vor consemna: rezultatul evaluarii si verificarii amplasamentului precum si eventuale solicitari pentru depunerea unor documente sau informatii suplimentare
 - luarea deciziei de aplicare a procedurii simplificate de avizare, prin aplicarea stampilei tip B: *Se supune CAU. Face obiectul procedurii de mediu fara acord de mediu*
 - comunicarea catre titularul de proiect a deciziei privind continuarea cu procedura simplificata de avizare

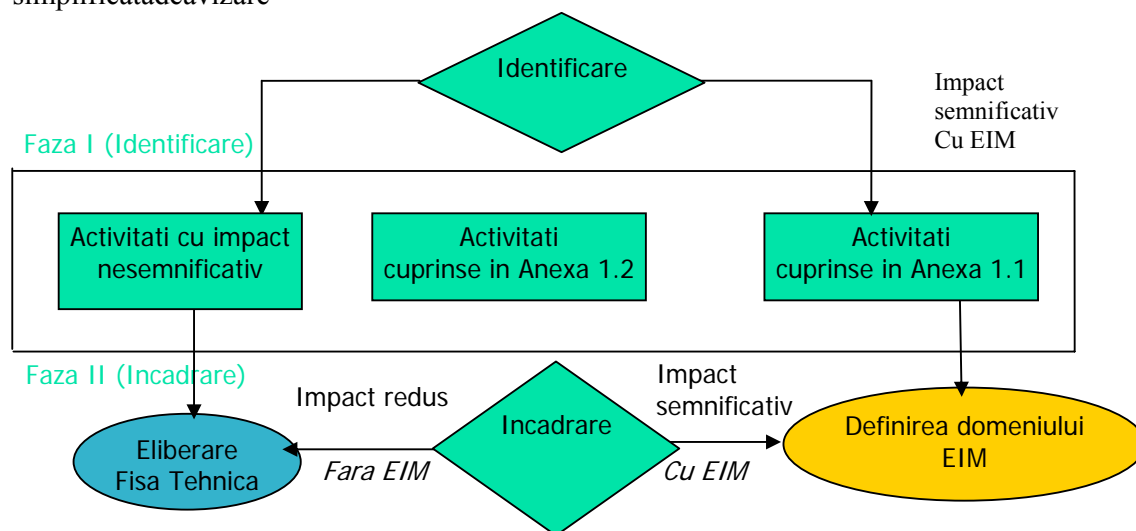

Figura nr. 3 Variante de continuare a procedurii functie de evaluarea initiala a solicitarii si incadrare

ETAPA DE INCADRARE

Aceasta etapa din procedura se aplica numai proiectelor aferente activitatilor listate in Anexa I.2. si are scopul sa stabileasca daca procesul de evaluarea impactului asupra mediului este obligatoriu pentru proiectul supus autorizarii.

In cadrul etapei se pot distinge in principal doi pasi: Verificarea amplasamentului si Incadrarea propriu zisa.

Pasul 1: Verificarea amplasamentului

Pentru verificarea amplasamentului, ACPM foloseste o lista de control cu intrebari referitoare la sensibilitatea mediului din arealele geografice afectate de proiect, aspectele care se urmaresc in mod special fiind cele prezentate in Tabelul nr. 4. Cu acest prilej se poate constata si oportunitatea furnizarii de catre titularul proiectului a unor documente si/sau informatii suplimentare.

In urma verificarii amplasamentului se intocmeste un proces verbal in care se consemneaza atat rezultatele verificarii cat si eventualele solicitari privind depunerea de documente sau informatii suplimentare si la care se adauga listele de control completate.

Tabelul nr. 4

Aspecte urmarite la verificarea amplasamentului

-folosinta actuala a terenului;

-bogatia, calitatea si capacitatea de regenerare a resurselor naturale din arealul respectiv;

-capacitatea de receptie a mediului natural, acordandu-se o atentie speciala urmatoarelor areale:

- *terenurile/zone umede;*
- *zonele de coasta;*
- *zone muntoase si paduri;*
- *rezervatiile naturale si parcuri;*
- *terenurile clasificate si protejate de legislatia nationala, in special in ce priveste conservarea habitatelor naturale si a florei si faunei salbatice;*
- *arealele in care standardele de calitate a mediului au fost deja depasite ;*
- *arealele dens populate;*
- *peisajele cu importanta istorica, culturala sau arheologica deosebita.*

Pasul 2: Incadrarea propriu-zisa

Incadrarea propriu-zisa este o procedura destul de complicata care se realizeaza de catre autoritatea competenta pentru protectia mediului cu sprijinul reprezentantilor autoritatilor publice locale cu responsabilitati specifice in domeniul protectiei mediului din cadrul unui colectiv special constituit numit colectivul de analiza tehnica (CAT), respectand metodologia

aprobata prin Ordinul nr. 860/2002 si pe baza indicatiilor din ghidul prezentat in Anexa 1 la Ordinul 863/2002.

Pentru a decide daca proiectul aferent unei activitati cuprinse in Anexa I.2 la ordinul 860/2002 are sau nu impact semnificativ asupra mediului, se aplica o serie de criterii care se refera la caracteristicile proiectului, amplasarea acestuia si caracteristicile impactului asupra mediului pe care il poate genera proiectul.

Criteriile privind caracteristicile proiectului iau in considerare in special urmatoarele aspecte: dimensiunea proiectului, cumulara cu alte proiecte, folosirea resurselor naturale, producerea de deseuri, emisiile poluante inclusiv zgomotul, riscul de producere a accidentelor avand in vedere in special substantele si tehnologiile folosite.

Criteriile privind amplasarea proiectului se bazeaza pe aspectele prezentate in Tabelul nr. 4 care se folosesc si la verificarea amplasamentului.

La randul lor, criteriile privind caracteristicile impactului potential se refera la: extinderea impactului (arealul geografic afectat si numarul populatiei afectate), caracterul transfrontiera al impactului (daca este cazul), amploarea si complexitatea impactului, probabilitatea de producere a impactului, durata, frecventa si reversibilitatea impactului.

Pentru a putea aplica aceste criterii in vederea realizarii incadrarii, autoritatea competenta pentru protectia mediului are nevoie de o serie de informatii care trebuie furnizate in principal de catre titularul de proiect (Tabelul nr. 5).

O mare parte dintre acestea sunt continute in memoriul tehnic de prezentare a proiectului. Altele se pot aduna cu ocazia verificarii amplasamentului sau pot fi solicitate titularului ca informatii suplimentare.

Tabelul nr. 5

Lista informatiilor necesare in etapa de incadrare

Date de recunoastere ale titularului

- *Numele companiei*
- *Adresa postala*
- *Numarul de telefon, de fax si adresa de e-mail*
- *Numele persoanei de contact: director/manager/administrator si responsabil pentru protectia mediului*

Caracteristicile proiectului

- *Un rezumat al proiectului*
- *Desene reprezentand granitele proiectului inclusiv orice teren solicitat pentru a fi folosit temporar in timpul constructiilor (planuri de situatie si amplasamente)*
- *Formele fizice ale proiectului (planuri, cladiri, alte structuri, materiale de constructie etc.) atat de detaliat cat e posibil*
- *Scurta descriere a principalelor procese tehnologice inclusiv marimea, capacitatea, materie prima, produse*
- *Cai noi de acces sau schimbari ale celor existente.*
- *Planul de executie cuprinzand faza de constructie, punerea in functiune, exploatare, refacere si folosire ulterioara, unde este cazul.*
- *Metode folosite in constructie.*
- *Resursele naturale folosite in constructie si functionare.*
- *Justificarea necesitatii proiectului*
- *Relatia cu alte proiecte existente sau planificate*
- *Detalii privind alternativele care au fost luate in considerare*

- *Alte activitati care pot aparea ca urmare a proiectului (ex. extragerea de agregate, asigurarea unor noi surse de apa, surse sau linii de transport a energiei, cresterea numarului de locuinte, eliminarea apelor uzate si a deseurilor).*

- *Alte autorizatii cerute si emise pentru proiect*

Localizarea proiectului

- *Harti, fotografii ale amplasamentului care pot oferi informatii privind caracteristicile fizice ale mediului, atat naturale cat si artificiale, si alte informatii privind:*
 - *Folosintele actuale si planificate ale terenului atat pe amplasament cat si pe zone adiacente acestuia;*
 - *Politici de zonare si de folosire a terenului;*
 - *Arealele sensibile;*
 - *Detalii privind orice varianta de amplasament care a fost luata in considerare*

Caracteristicile impactului potential

O scurta descriere a impactului potential cu luarea in considerare a urmatoilor factori:

- *Impactul asupra populatiei, sanatatii umane, faunei si florei, solului, folosintelor, bunurilor materiale, calitatii si regimului cantitativ al apei, calitatii aerului, climei, zgomotului si vibratiilor, peisajului si mediului vizual, patrimoniului istoric si cultural, si asupra interactiunilor dintre aceste elemente*
- *Natura impactului (adica impactul direct, indirect, secundar, cumulativ, pe termen scurt, mediu si lung, permanent si temporar, pozitiv si negativ)*
- *Extinderea impactului (zona geografica, numarul populatiei/habitatelor/speciilor afectate)*
- *Magnitudinea si complexitatea impactului*
- *Probabilitatea impactului*
- *Durata, frecventa si reversibilitatea impactului*
- *Masurile de evitare, reducere sau ameliorare a impactului semnificativ asupra mediului*
- *Natura transfrontiera a impactului*

In practica, este de asteptat ca, in multe cazuri, titularul proiectului sa nu poata furniza informatiile privind caracteristicile impactului potential, datorita lipsei de cunostinte de specialitate.

Completarea informatiilor se poate face atat prin vizitele de verificare a amplasamentului cat si pe baza discutiilor care trebuie sa se poarte intre autoritatea competenta pentru protectia mediului, titularul proiectului, reprezentantii altor autoritati sau ai altor organizatii, inclusiv reprezentanti ai publicului. Acestia pot sa-si aduca o contributie importanta la identificarea oricaror eventuale temeri exprimate pe plan local in legatura cu realizarea proiectului.

Legislatia nationala prevede discutarea acestor aspecte in cadrul Colectivului de Analiza Tehnica.

La completarea informatiilor se poate folosi din nou lista de control folosita la verificarea amplasamentului precum si o alta lista organizata sub forma de intrebari care corespund criteriilor referitoare la caracteristicile proiectului. Este util ca listele sa se completeze de catre autoritatea de mediu competenta in prezenta titularului proiectului si eventual a organizatiilor nonguvernamentale sau reprezentantilor altor institutii interesate.

Sarcina cea mai importanta dar, probabil, si cea mai dificila a celor implicati in procesul de incadrare a proiectului in categoria celor care necesita efectuarea evaluarii impactului asupra mediului este sa stabileasca daca un efect este sau nu semnificativ.

In practica, pentru a determina semnificatia impactului generat de proiect, se utilizeaza din nou listele de control folosite la verificarea amplasamentului si la completarea informatiilor privind caracteristicile proiectului. Cele doua liste pot fi considerate parti ale unei sigure liste de control organizata tabelar.

In ambele parti ale tabelului exista in coloana 1 un numar de intrebari principale, fiecare dintre acestea fiind urmata de alte intrebari subsidiare. Intrebarile principale se refera la posibilitatea aparitiei unei actiuni/efect ca o consecinta a caracteristicilor sau amplasarii proiectului, atat in faza de constructie cat si in cele de functionare si dezafectare. Intrebarile principale din cele doua parti ale listei de control se prezinta in Tabelul nr. 6.

Tabelul nr. 6

	<p><i>Intrebari principale privind caracteristicile proiectului</i></p> <p><i>Proiectul va implica una din urmatoarele actiuni, care vor crea schimbari in localitate ca rezultat al naturii, marimii, formei sau scopului noii investitii?</i></p> <p><i>Proiectul va folosi una din urmatoarele resurse naturale, sau orice alte resurse care sunt neregenerabile sau exista in cantitate mica?</i></p> <p><i>Proiectul presupune folosirea, depozitarea, transportul, manevrarea sau producerea de substante sau materiale care pot fi daunatoare sanatatii populatiei sau mediului, sau care pot spori temerile ca proiectul ar avea un risc pentru sanatatea populatiei ?</i></p> <p><i>Proiectul va produce deseuri solide in timpul construirii, functionarii sau incetarii activitatii?</i></p> <p><i>Proiectul va avea ca efect emiterea in aer de poluanti sau orice alte substante periculoase, toxice sau nocive?</i></p> <p><i>Proiectul va cauza zgomote si vibratii sau va avea ca efect radiatie luminoasa, termica sau alte forme de radiatii electromagnetice?</i></p> <p><i>Proiectul va conduce la riscul de contaminare a solului sau apei prin emisiile de poluanti pe terenuri sau in ape de suprafata, ape subterane, ape de coasta sau ape marine?</i></p> <p><i>Exista riscul ca, in timpul construirii sau functionarii proiectului, sa se produca accidente care pot afecta sanatatea populatiei sau mediul?</i></p> <p><i>Proiectul va conduce la schimbari sociale?</i></p> <p><i>Exista alti factori care pot fi luati in considerare ?</i></p> <p><i>Intrebari principale privind amplasarea proiectului</i></p> <p><i>Proiectul va avea efecte asupra folosintei existente sau viitoare a terenului ?</i></p> <p><i>Exista probabilitatea ca proiectul sa aiba efecte asupra unor areale sensibile prin ocuparea totala sau partiala a arealului, prin traversarea acestuia sau prin efectuarea unor lucrari de acest fel in interiorul arealului?</i></p>
---	---

La fiecare intrebare subsidiara se raspunde cu unul din urmatoarele patru raspunsuri posibile:

- Da – daca este posibil sa apara un efect;
- Nu –daca nu este de asteptat sa apara un efect;

- ? – daca este incert faptul ca un efect sa apara sau nu;
- NC (nu este cazul) – daca intrebarea nu este relevanta pentru proiectul respectiv.

Raspunsurile se inscriu in coloana 2.

Pentru cazurile in care s-a raspuns prin “ Da “, urmatorul pas este de a decide daca este posibil ca efectul respectiv sa fie semnificativ.

Deseori apar dificultati atunci cand trebuie sa se decida daca efectul este semnificativ. Este util ca cel care ia aceasta hotarare sa aibe in vedere in ce masura efectul respectiv poate avea un rol hotarator asupra deciziei de emitere/respingere a acordului de mediu pentru proiectul respectiv. Pentru fiecare efect la care in coloana 2 s-a raspuns prin “ Da “ se vor pune intrebarile prevazute in Tabelul nr.7, iar raspunsul se va inscrie in coloana 3 a Listei de control.

Tabelul nr.7

Intrebari referitoare la semnificatia efectului

Natura efectului – impactul este deosebit de complex sau este unul neobisnuit in zona respectiva?

Marimea sau importanta efectului – cat de mult se va schimba situatia existenta?

Extinderea geografica a efectului – pe ce zona se va resimti efectul ?

Exista posibilitatea unui impact transfrontiera ?

Cati oameni sau cati alti receptori vor fi afectati ?

Vor fi afectate resurse sau alte caracteristici valoroase sau rare ale mediului ?

Exista riscul de depasire a standardelor de mediu ?

Exista riscul sa fie afectate arii sau zone protejate ?

Care este probabilitatea de aparitie a impactului ?

Impactul va fi pe termen scurt, mediu sau lung ?

Impactul va fi permanent sau temporar ?

Impactul se va manifesta continuu sau intermitent ? Pentru un impact intermitent, care va fi frecventa de manifestare ?

Impactul va fi ireversibil ?

Impactul poate fi remediat sau compensat ?

Titularul de proiect este de acord sa introduca in propunerea de proiect masurile necesare pentru evitarea reducerii, sau compensarea impactului advers semnificativ?

Dupa completarea coloanei 3, urmeaza sa se decida daca proiectul va fi supus unei evaluari a impactului asupra mediului.

Nu exista o regula general aplicabila in acest sens. Teoretic, se poate cere efectuarea evaluarii impactului asupra mediului daca exista un singur raspuns “ Da “ in coloana 3. Oricum, cu cat exista mai multe raspunsuri “ Da “, cu atat este mai justificata cererea efectuării evaluării impactului asupra mediului.

Prezenta raspunsurilor de tip “ ? “ in coloanele 2 sau 3 indica faptul ca exista incertitudini cu privire la aparitia sau semnificatia efectului respectiv, caz in care este nevoie sa se ceara evaluarea impactului asupra mediului pentru ca acest proces va conduce la clarificarea incertitudinilor.

Dupa completarea Listei de control, autoritatea competenta pentru protectia mediului ia decizia privind incadrarea proiectului si stabileste obligativitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului, avand in vedere motivarea semnificatiei efectului din coloana a 3-a.

Înainte de a se trece la următoarea etapă din procedură, ACPM îndeplinește următoarele acțiuni:

- întocmește anunțul public privind decizia de continuare a procedurii pentru toate proiectele supuse evaluării de impact;
- comunică în scris solicitantului: decizia privind continuarea procedurii cu etapa de definire a domeniului precum și anunțul public întocmit în vederea publicării în mass-media de către acesta.

Dacă, în urma contestării deciziei etapei de încadrare, se constată că este necesară modificarea acesteia, se reevaluează proiectul completând din nou lista de control pe baza noilor date și se ia o nouă decizie a etapei de încadrare, motivând schimbarea deciziei inițiale.

Pentru a asigura obiectivitatea etapei de încadrare, transparența asupra deciziei luate și controlul procesului de evaluare a impactului asupra mediului, autoritatea competentă pentru protecția mediului păstrează atât Lista de control completată, cât și informația furnizată de titularul proiectului, și o pune la dispoziția CAT-ului spre analiză și a publicului, la cerere.

Cum se procedează în cazul când se constată posibilitatea apariției unui impact transfrontieră

Autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului poate constata în timpul perioadei de evaluare a solicitării sau la verificarea amplasamentului, că proiectul este susceptibil să aibă un efect semnificativ asupra mediului altui stat. Acest lucru poate fi constatat pentru orice proiect, indiferent dacă este sau nu aferent unei activități dintre cele marcate cu * în Anexa I.1., despre care s-a menționat anterior că sunt Activități/instalații menționate în Anexa nr. 1 a Convenției privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontieră, adoptată la Espoo la 25 februarie 1991, ratificată prin Legea nr. 22/2001.

În acest caz, în termen de 10 zile de la primirea solicitării, autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului are obligația să instiinteze autoritatea publică centrală pentru protecția mediului care îndrumă și coordonează procedura de emitere a acordului de mediu pentru aceste proiecte.

Procedura următoare în continuare de autoritățile publice pentru protecția mediului în astfel de cazuri este detaliată în Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 864/2002.

ETAPA DE DEFINIRE A DOMENIULUI EVALUĂRII

Prin domeniul evaluării se înțelege totalitatea problemelor pe care trebuie să se axeze evaluarea impactului asupra mediului.

Stabilirea domeniului evaluării se realizează de către autoritatea competentă pentru protecția mediului cu sprijinul autorităților din colectivul de analiză tehnică (CAT), respectând metodologia de aplicare a procedurii cadru de evaluare aprobată prin Ordinul nr. 860/2002 și pe baza indicațiilor din ghidul prezentat în Anexa 2 la Ordinul 863/2002.

Definirea domeniului evaluării este de asemenea o procedură complicată care se realizează în mai mulți pași și care trebuie să răspundă la trei întrebări majore:

- care sunt efectele potențiale asupra mediului generate de proiect;

- care dintre aceste efecte sunt cele mai importante si de aceea necesita o analiza mai profunda in studiul de evaluare a impactului asupra mediului;
- care sunt variantele de realizare a proiectului care ar trebui luate in considerare.

Pe langa identificarea principalelor efecte si a variantelor care urmeaza sa fie luate in considerare in raportul la studiul de evaluare a impactului, definirea domeniului poate sa se refere si la planul de lucru pentru elaborarea studiului de impact. In acest caz, se pot avea in vedere urmatoarele:

- identificarea si planificarea studiilor necesare pentru caracterizarea starii existente a mediului si pentru stabilirea vulnerabilitatii acestuia la impactul advers generat de proiect;
- trecerea in revista a metodelor disponibile pentru prognozarea impactului si selectarea celor mai potrivite metode in functie de importanta si complexitatea fiecarui aspect, de tipul si resursele disponibile precum si de tipul de informatii care ar putea fi folositoare in procesul de decizie;
- selectarea celor mai potrivite criterii pentru evaluarea importantei impactului, luand in considerare cerintele legislative, politicile si practicile curente si conditiile locale;
- identificarea organizatiilor sau autoritatilor care vor fi consultate pentru elaborarea studiului de impact;
- specificarea programului si a termenelor/punctelor cheie legate de procesul de planificare a proiectului si de procedurile de autorizare relevante;
- definirea cerintelor care se impun echipei de elaborare a studiului de impact, inclusiv organizarea, managementul, experienta necesara, etc., fara a indica o anumita persoana fizica sau juridica atestata;
- definirea cuprinsului raportului la studiul de impact

Pasul 1: Identificarea impactului potential

Unul dintre cele mai utilizate moduri de identificare a impactului este acela de a lua in considerare toate activitatile implicate de realizarea proiectului, toate componentele mediului receptor (adica mediul care va suporta efectele proiectului) si toate interactiunile potentiale dintre activitati si componente.

In acest scop se foloseste prima parte din lista de control, adica cea care a fost completata la verificarea amplasamentului, in care intrebarile se refera la caracteristicile proiectului, dar care se completeaza cu alte 2 coloane. In prima coloana suplimentara (care devine coloana 4) se inscriu componentele de mediu afectate iar in urmatoarea (coloana 5) se raspunde la intrebarea privind posibilitatea ca efectul asupra componentei de mediu din coloana 4 sa fie semnificativ.

In mod optional, aceasta lista de control pentru definirea domeniului poate fi organizata si sub forma de matrice in care pe linii se trec actiunile/efectele proiectului iar in coloane se trec componentele de mediu. Potentialele interactiuni sau relatii dintre activitati si componente sunt identificate prin marcarea celulelor relevante din cadrul matricii.

Atunci cand se foloseste Lista de control, pentru fiecare intrebare la care, raspunsul din coloana 3 este de tipul “ **da** ” sau “ ? ”, se inscriu in coloana 4 acele componente de mediu care vor fi afectate.

Se recomanda discutarea Listei de control de catre autoritatea publica pentru protectia mediului in colaborare cu titularul proiectului, cu elaboratorul raportului la studiul de evaluare a impactului, cu specialisti in domeniu si cu reprezentantii altor institutii potential interesate.

La utilizarea Listei de control, este important sa se tina seama de faptul ca o interactiune directa/primara dintre o actiune implicata de proiect si o componenta de mediu poate avea ca rezultat si efecte secundare, de ordinul trei, patru s.a.m.d. De exemplu, o modificare a albiei unui curs de apa poate conduce la modificarea parametrilor hidrologici; acest lucru ar putea avea ca urmare afectarea calitatii apei si a starii ecologice a cursului de apa, iar acest fapt va afecta folosinta piscicola si alti utilizatori de apa.

Utilizatorii listei de control trebuie de asemenea sa tina seama de faptul ca efectele pot fi permanente sau pe termen lung, temporare (de ex. numai in perioada de constructie) sau intermitente (de ex. numai in anumite perioade de activitate sau numai in anumite perioade ale anului).

Pasul 2: Concentrarea atentiei pe impactul cheie

Este de multe ori dificil pentru persoanele care efectueaza definirea domeniului sa decida care efect este semnificativ. Gradul de semnificatie poate fi definit in functie de importanta pe care efectul respectiv o poate avea in luarea deciziei de emitere/respingere a acordului de mediu. Pentru a decide daca un efect poate fi considerat ca semnificativ, pentru fiecare din componentele identificate in coloana 4, se vor pune intrebarile cuprinse in Tabelul nr. 7.

Pe baza raspunsurilor la aceste intrebari, utilizatorul va completa coloana 5 cu DA/NU dupa cum se intrevece posibilitatea ca impactul asupra componentei analizate sa fie, sau nu, semnificativ. Pentru cazurile in care raspunsul din coloana 5 este de tipul DA, utilizatorul va explica de ce considera ca impactul este semnificativ.

Pasul 3: Identificarea variantelor posibile

Prin variante posibile se inteleg celelalte moduri fezabile in care titularul proiectului ar putea atinge scopul pentru care realizeaza proiectul, ca de exemplu: un alt mod de actiune, alegerea unui alt amplasament sau modificarea proiectului dar care sa aibe relevanta pentru protectia mediului.

Variantele pot lua forme diferite mergand de la o strategie de inalt nivel pana la un proiect detaliat, si pot sa se refere la:

- strategii alternative: de exemplu aceea de a gestiona resursele sau de a reduce pierderile in loc de a exploata alte resurse;
- variante de amplasament sau de traseu pentru intregul proiect sau pentru parti componente ale acestuia;
- variante de tehnologii si/sau materii prime: de exemplu construirea unei centrale termice pe gaze in locul unei centrale termice pe carbuni;
- variante de realizare a unor parti componente ale proiectului sau de amplasare a acestora (de exemplu amplasarea activitatilor care produc zgomot la distanta mai mare fata de receptorii sensibili);
- variante de masuri de limitare a efectelor adverse (de exemplu construirea unui ecoduct pentru a asigura posibilitatea traversarii unei autostrazi de catre animalele din zona in loc de a realiza un habitat compensatoriu).

In etapa de *definire a domeniului evaluarii* se determina si gradul de detaliere in care titularul proiectului va analiza variantele, de exemplu modul in care va actiona pentru a identifica variantele posibile sau cat de detaliat va estima impactul asupra mediului in comparatie cu proiectul propus. Daca titularul proiectului a adoptat o atitudine pozitiva in considerarea aspectelor de mediu inca din fazele timpurii ale planificarii proiectului, variantele ar trebui sa

fi fost explorate deja, iar definirea domeniului va trebui numai sa confirme ca au fost luate in considerare toate variantele posibile.

Tabelul nr. 8

Tipuri de variante

Masuri de gestionare a cererii de bunuri si servicii

Masuri de conservare a resurselor sau de reducere a risipei acestora

Modalitati de satisfacere a cererii

Amplasamente sau trasee

Procese sau tehnologii de productie

Metode de lucru

Planuri de situatie si de amplasare a partilor componente ale proiectului

Proiecte de structuri

Tipuri si surse de materiale

Specificatii de produs

Termene de construire, exploatare si scoatere din functiune a proiectului, inclusiv orice termen cu privire la etapizarea proiectului

Datele de incepere si de finalizare

Marimea amplasamentului sau a instalatiei

Capacitatea de productie

Responsabilitati pentru implementare

Controlul poluarii

Gestionarea deseurilor inclusiv reciclarea, recuperarea, re folosirea si depozitarea finala

Cai de acces si trasee de trafic la si de la amplasament

Responsabilitati si proceduri pentru managementul mediului

Instruirea personalului

Planuri de monitoring si de urgente

Gestionarea scoaterii din functiune, refacerea amplasamentului si folosirea ulterioara

Pasul 4: Elaborarea indrumarului

Inscrisurile din coloanele 4 si 5 ale listei de control reprezinta totalitatea problemelor care trebuie sa fie tratate in evaluarea impactului asupra mediului. Acestea se vor comunica titularului de proiect constituind astfel o parte din continutul indrumarului.

Indrumarul trebuie insa sa indice si variantele posibile pe care titularul de proiect trebuie sa le ia in considerare si, de asemenea, sa se refere la unele aspecte specifice anumitor tipuri de proiecte.

Astfel, pentru proiectele de activitati si/sau instalatii pentru care se emite acord integrat de mediu, indrumarul va specifica necesitatea aplicarii cerintelor specifice autorizarii integrate de mediu, inclusiv cele referitoare la stabilirea limitelor de poluanti in emisii in raport cu aplicarea celor mai bune tehnici disponibile.

Pentru proiectele de instalatii/depozite care implica substantele periculoase si cantitatile prevazute in Anexa nr. 2 din prevederile legale privind controlul activitatilor care prezinta pericole de accidente majore in care sunt implicate substante periculoase (SEVESO II), se va specifica necesitatea elaborarii si prezentarii rapoartelor de securitate in exploatare pentru prevenirea riscurilor de accidente majore (rapoarte de securitate) conform cerintelor legale si de la data intrarii acestora in vigoare.

Indrumarul se comunica titularului de proiect in cel mult 3 zile de la data intocmirii sale in colectivul de analiza tehnica.

ETAPA DE REALIZARE A RAPORTULUI LA STUDIUL DE EVALUARE

Dupa primirea indrumarului, titularul de proiect va realiza studiul/studiile necesare pentru a putea raspunde la toate problemele indicate in indrumar privitoare la evaluarea efectelor semnificative generate de proiect asupra mediului. Aceasta etapa se concentreaza pe trei elemente principale:

- determinarea si evaluarea starii initiale de calitate a mediului in care urmeaza sa se amplaseze proiectul;
- continuarea identificarii impactului, aprofundarea intelegerii naturii impactului, analiza extensiva a marimii, extinderii efectelor impactului;
- evaluarea importantei impactului si stabilirea masurilor de evitare si diminuare a acestora.

Evaluarea starii initiale de calitate a mediului

Starea de calitate a mediului la momentul in care se propune proiectul reprezinta starea de referinta in raport cu care se prognozeaza si se evalueaza atat modificarile probabile produse de proiect in diferitele variante de realizare a acestuia cat si modificarile naturale care ar putea sa apara. Evaluarea starii initiale se efectueaza prin luarea in considerare a informatiilor continute in diverse documente, harti si baze de date, dar uneori pot fi necesare studii suplimentare, prelevare de probe, analize de laborator si intervievarea comunitatilor locale.

Prognoza, analiza si determinarea importantei impactului

Conform prevederilor legislatiei nationale, evaluarea impactului asupra mediului trebuie sa identifice, sa descrie si sa stabileasca efectele directe si indirecte, sinergice, cumulative, principale si secundare ale proiectului asupra sanatatii oamenilor si mediului. Trebuie identificate si prognozate atat impactele negative cat si cele pozitive.

Efectele directe sunt reprezentate de modificarile componentelor mediului care pot sa apara ca o consecinta directa cauza-efect a interactiunii dintre proiect si componentele mediului.

Efectele cumulative se refera la acumularea de modificari ale mediului care pot apare in spatiu si in timp atat datorita proiectului analizat, in diferitele perioade ale existentei acestuia, cat si datorita activitatilor care rezulta din dezvoltari simultane sau ulterioare generate de proiect. In acest scop este necesar sa se stabileasca granitele spatiale si temporale pentru evaluarea impactelor cumulative. Impactele cumulative pot fi importante chiar in cazul proiectelor mici cu efecte minore. Cu atat mai mult trebuie sa se acorde atentie acestor impacte in cazul proiectelor supuse EIM.

Pentru prognozarea magnitudinii potentiale, extinderii in spatiu si duratei in timp a impactului se folosesc date si indicatori fizici, biologici, antropologici si socio-economici iar tehnicile pot sa includa modele matematice, fizice, socio-culturale si economice, metode experimentale, rationamentul expertilor, etc. In majoritatea cazurilor aceasta activitate trebuie sa fie efectuata de specialisti din domeniul respectiv.

Ori de cate ori este posibil, se va recurge la prognozarea de tip cantitativ a impactelor. Este de asemenea important ca prognozele sa fie facute pentru diferite scenarii iar ipotezele luate in considerare sa fie clar prezentate. Acest lucru este util mai ales atunci cand avem de-a face cu incertitudini generate de absenta informatiilor sau in cazul impactelor cumulative si a celor de tip socio-cultural. Prognoza impactului trebuie sa descrie contributia incrementală a proiectului la impactul asupra mediului. Pentru unele resurse specifice se pot identifica praguri sau criterii prin care se stabileste nivelul impactului dincolo de care resursele nu mai pot fi sustenabile. Analiza interactiunii dintre impacte, in special la luarea in considerare a impactelor cumulative, trebuie de asemenea sa fie inclusa in procesul de prognozare a impactului (de ex. transferul de materie intre ecosisteme sau intre componente ale aceluasi ecosistem, si legaturile dintre cultura, folosirea resurselor si mediu).

Trebuie facuta diferentierea intre impactele posibile si cele probabile. Teoretic, realizarea oricarui proiect poate da nastere unui numar foarte mare de impacte care sunt „posibile” dar, in practica doar un numar limitat dintre acestea sunt si „probabile”.

Doar impactele probabile specifice fiecarui tip de proiect trebuie sa fie identificate si prognozate.

Impactele identificate si prognozate vor fi apoi evaluate si ierarhizate pentru a determina ordinea in care impactele vor fi evitate, limitate sau compensate. Decizia privind importanta impactelor se va baza pe urmatoarele elemente cheie:

- valori limita sau standarde de mediu sau din alte domenii;
- rationament stiintific si profesional;
- natura impactului asupra sistemelor ecologice (marime, extindere, durata si reversibilitate);
- impactul asupra valorilor sociale si calitatii vietii;
- masurile de limitare disponibile

Descrierea impactelor prognozate

Pentru descrierea impactelor trebuie folosit un limbaj adecvat atat in ce priveste aparitia impactului cat si marimea acestuia.. Este bine sa se evite termenii care pot da nastere la confuzii. De exemplu sintagma ”va apare impactul X” se va folosi ori de cate ori se stie cu certitudine acest lucru in timp ce sintagma „poate /e posibil / s-ar putea sa apara impactul Y” va fi folosita doar in cazurile cand exista dubii si incertitudini cu privire la aparitia impactului respectiv.

Marimea impactului trebuie de asemenea exprimata in termeni de tipul urmator:

- gradul, intensitatea sau cantitatea prin care se produce schimbarea unei anumite caracteristici a componentei mediului: imperceptibil / negliabil, usor, observabil, semnificativ;
- cat de extins va fi impactul: strict in jurul amplasamentului pe o raza de ..., local adica in zona amplasamentului pe o distanta de..., regional, etc;
- durata impactului: temporar, pe termen scurt, mediu sau lung

Evitarea, Limitarea si Remedierea impactului

Acesti termeni se refera la aplicarea practicilor de proiectare, executare si etapizare a proiectului menite sa actioneze in sensul respectiv asupra efectelor ecologice, economice si socio-culturale adverse. La o extrema se situeaza cazul in care prognoza si evaluarea impactului releva efecte adverse atat de importante incat singura masura efectiva de limitare este aceea de abandonare a propunerii de proiect. Situatia mai des intalnita este aceea cand se pot aduce diverse modificari ale propunerii astfel incat sa se evite anumite impacte. In alte

cazuri nu este necesar sa se evite impactele complete ci se pot utiliza metode de reducere a efectelor adverse. In timpul vietii proiectului, se pot produce pagube asupra anumitor componente ale mediului. Atunci cand este posibil, aceste componente pot fi reabilitate sau remediate intr-o anumita masura. Daca efectele nu se pot reduce, poate fi necesar sa se compenseze impactele adverse.

Masurile de limitare a efectelor se pot identifica si pune in practica la orice etapa de planificare sau implementare a proiectului:

- masurile identificate in etapa de planificare se pot include in proiectul activitatii;
- se poate planifica amplasamentul proiectului astfel incat sa se evite afectarea unor resurse sensibile (de ex. resursa de apa subterana);
- se poate esalona realizarea proiectului pentru a reduce anumite efecte adverse (de ex. reducerea zgomotului in vecinatatea zonelor umede in timpul sezonului de imperechere a pasarilor de balta);
- includerea in proiect a anumitor masuri tehnice de limitare a efectelor negative (de ex. prevederea unui circuit inchis de alimentare cu apa);
- dezvoltarea unor masuri de limitare ca raspuns la impacte specifice identificate in timpul procesului EIM si adoptarea acestor masuri in momentul implementarii proiectului;
- dezvoltarea si implementarea unor masuri care au fost identificate abia dupa ce proiectul a fost implementat/realizat;
- masuri de limitare dupa incetarea activitatii pentru restaurarea amplasamentului sau refacerea resurselor afectate.

In timpul procesului EIM trebuie stabilite si proceduri de evaluare si monitorizare a eficientei masurilor de limitare care fac parte din proiect.

Continutul Raportului

Activitatea de realizare a studiului de evaluare a impactului asupra mediului se finalizeaza prin elaborarea Raportului la studiul de evaluare care se inainteaza autoritatii competente pentru protectia mediului.

Raportul trebuie sa fie intocmit de o persoana juridica sau fizica independenta de titularul proiectului si care, conform legislatiei nationale, este necesar sa fie atestata.

Continutul cadru al raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului este cel recomandat in partea II a Anexei 2 din Ordinul 860/2002.

Conform continutului recomandat, Raportul este structurat in urmatoarele 10 capitole:

1. Informatii generale
2. Procese tehnologice
3. Deseuri
4. Impactul potential si masuri de reducere
5. Analiza alternativelor
6. Monitorizarea
7. Situatii de risc
8. Descrierea dificultatilor
9. Rezumat fara caracter tehnic
10. Documente anexate

Dupa cum se poate constata, nu este mentionat un capitol anume pentru concluzii din simplul motiv ca Raportul constituie in sine o sinteza a tuturor studiilor intreprinse pentru a raspunde la intrebarile formulate de autoritatea competenta pentru protectia mediului in legatura cu impactul semnificativ al proiectului. Asta inseamna ca rezultatele la care s-a ajuns prin studiile intreprinse pentru evaluarea impactului trebuie sa fie prezentate de elaboratorul raportului intr-o maniera clara, precisa si sugestiva din care sa reiasa daca si in ce masura proiectul va afecta mediul.

In acest scop este utila, si continutul cadru prevede acest lucru, folosirea tabelor ori de cate ori este posibil, intocmite pe baza modelelor prezentate sau adaptate corespunzator. Utilizarea tabelor nu exclude comentariile in forma de text dar este de dorit ca raportul sa nu fie incarcat cu texte sterile sau nerelevante prin care se evita formularea unor raspunsuri clare la intrebarile cheie sau se mascheaza imposibilitatea de a formula aceste raspunsuri.

In capitolul de **Informatii generale**, se indica prezentarea sub forma de tabel, daca este posibil, a urmatoarelor informatii:

- Resursele folosite in scopul producerii energiei necesare asigurarii productiei
- Substantele sau preparatele chimice
- Poluantii fizici si biologici generati: zgomot, radiatie electromagnetica si ionizanta, poluare biologica (microorganisme, virusi)
- Alte tipuri de poluare fizica sau biologica

Prezentarea in acest capitol a informatiilor despre materiale si resurse, substante si preparate chimice, poluantii fizici si biologici are scopul de a atrage de la inceput atentia ca proiectul va folosi anumite resurse sau substante si ca vor apare sau nu poluanti fizici sau biologici.

Faptul ca proiectul foloseste sau nu substante periculoase va justifica includerea sau neincluderea raportului de siguranta prevazut in articolul 26 la Ordinul 860/2002.

Impactul asupra componentelor mediului generat de poluantii fizici si biologici se va evalua si prezenta in capitolul respectiv.

In cadrul capitolului de **Procese tehnologice** se vor descrie toate procesele tehnologice, inclusiv cele de dezafectare, tehnicile si echipamentele necesare precum si alternativele avute in vedere.

Pentru parametrii relevanti (consum de apa si energie, poluanti in aer si apa, generarea deseurilor) se vor prezenta valorile limita atinse prin tehnicile alternative propuse de titular. In cazul proiectelor care necesita acord integrat se vor prezenta si limitele atinse prin cele mai bune practici de mediu si cele mai bune tehnici disponibile in UE, conform documentelor relevante privind cele mai bune tehnici disponibile si bazelor de date privind Prevenirea si Controlul Integrat al Poluarii, ca de ex. bazele de date ale Biroului IPPC de la Sevilla.

Referitor la activitatile de dezafectare, este necesara descrierea substantelor continute sau stocate inclusiv azbest si PCB, tehnologia de dezafectare aferenta, masuri, echipamente si conditii de protectie.

La capitolul de **Deseuri** se vor prezenta, inclusiv tabelar, generarea, managementul, eliminarea si reciclarea deseurilor mentionandu-se si codul deseurilor in conformitate cu Lista cuprinzand deseurile, prevazuta in anexa nr. 2 din HG 856/2002 privind evidenta gestiunii deseurilor si pentru aprobarea listei cuprinzand deseurile, inclusiv deseurile periculoase.

Un capitol substantial este cel dedicat evaluarii **Impactului potential**. Se recomanda ca acest capitol sa fie structurat pe componente de mediu, pentru fiecare dintre acestea avandu-se in vedere conformarea cu urmatoarele cerinte:

- descrierea si analiza impactului potential datorat atat perioadei de constructie, cat si perioadei de functionare a proiectului, precum si, dupa caz, a celui datorat perioadelor de inchidere a activitatii, refacere a mediului si postinchidere.
- analiza oricarui impact semnificativ (direct, indirect, cumulativ, permanent, temporar, reversibil, ireversibil, pozitiv sau negativ), cu indicarea metodelor de prognozare a impactului si de evaluare;
- exprimarea cantitativa ori de cate ori este posibil in ceea ce priveste marimea impactului pozitiv sau negativ asupra mediului natural sau antropic;
- descrierea si analiza masurilor de prevenire/evitare, reducere sau eliminare a impactului negativ.

Se au in vedere opt componente de mediu: apa, aer, sol, subsol, biodiversitate, peisaj, mediul social si economic, conditii culturale si etnice inclusiv patrimoniul cultural.

Pentru fiecare din aceste componente, se recomanda structurarea raportului in felul de urmatoare:

- Descrierea starii initiale
- Surse de poluare
- Impactul prognozat, inclusiv modelarea dispersiei poluantilor
- Masuri de diminuare a impactului (inclusiv instalatii pentru controlul emisiilor)
- Harti si desene

In capitolul de **Analiza alternativelor**, se vor prezenta urmatoarele:

- Descrierea alternativelor: amplasament alternativ, alt moment pentru demararea proiectului, alte solutii tehnice si tehnologice, masuri de ameliorare a impactului asupra mediului etc., cu indicarea motivelor care au condus la alegerea facuta.
- Analiza marimii impactului, durata, reversibilitatea, viabilitatea si eficienta masurilor de ameliorare pentru fiecare alternativa a proiectului si pe fiecare componenta de mediu.

In functie de tipul proiectului se pot aplica diverse metode de analiza si comparatie a alternativelor, precum: liste de control, matrici, harti, modele matematice (inclusiv GIS - Geographical Information System), metode de analiza statistica si economica etc.

Pe baza informatiilor de mai sus se efectueaza analiza si compararea alternativelor studiate, cu luarea in considerare a impactului asupra componentelor mediului si a interactiunii dintre acestea si apoi se va face justificarea alternativei alese, pentru care s-a efectuat raportul la studiul de evaluarea impactului asupra mediului,

La capitolul de **Monitorizare**, se furnizeaza un plan de monitorizare a mediului, cu indicarea componentelor de mediu care urmeaza a fi monitorizate, periodicitatea, parametrii si amplasamentul ales pentru monitorizarea fiecarui factor. In functie de tipul proiectului se va prevedea monitorizarea atat in timpul fazelor de constructie cat si de functionare, respectiv in timpul fazelor de inchidere, refacere a mediului si post-inchidere.

Capitolul **Situatii de risc** va avea in vedere riscuri naturale (cutremur, inundatii, seceta, alunecari de teren, etc.), accidente potentiale (analiza de risc), planuri pentru situatii de risc si masuri de prevenire a accidentelor.

Un capitol special este cel in care titularul de proiect are posibilitatea sa faca **Descrierea dificultatilor** (tehnice sau practice) intampinate in timpul efectuării evaluării impactului asupra mediului.

Ultimul capitol este cel care contine un **Rezumat fara caracter tehnic**, adica un rezumat fara date tehnice, al tuturor informatiilor furnizate in raport.

Raportul va avea in anexa (**Documente anexate**) evaluarea propunerilor motivate/ justificate ale publicului si minutele prezentarii raportului de evaluare a impactului asupra mediului in dezbaterea publica.

Pentru proiectele de instalatii/depozite care implica substante periculoase in conformitate cu prevederile Hotararii de Guvern 95/2003, titularul proiectului inainteaza autoritatii publice competente si raportul de securitate intocmit conform cerintelor legale si de la data intrarii acestora in vigoare.

ETAPA DE ANALIZA A CALITATII RAPORTULUI LA STUDIUL DE EVALUARE A IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Legislatia nationala prevede ca dupa evaluarea impactului asupra mediului prin realizarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, urmeaza o etapa de *analiza* a modului in care au fost tratate problemele cerute in etapa de definire a domeniului.

Autoritatile implicate in Colectivul de analiza tehnica analizeaza, in cadrul sedintei comune, raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului si evaluarea observatiilor publicului. Titularul sau imputernicitul acestuia este invitat de catre autoritatile publice competente pentru protectia mediului sa participe la sedinta Colectivului de analiza tehnica.

Daca se justifica, autoritatile participante in Colectivul de analiza tehnica au dreptul sa ceara titularului de proiect sa modifice sau sa corecteze raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului. Raportul, cu modificarile si corectarile necesare, se inainteaza pentru o noua analiza in Colectivul de analiza tehnica.

Parcurgerea etapei de analiza a calitatii raportului se face de catre autoritatile competente pentru protectia mediului conform indicatiilor din Ghidul metodologic din anexa 3 la Ordinul 860/2002. Ghidul metodologic propune utilizarea unei liste de control pentru efectuarea acestei analize.

Lista poate fi folosita in doua scopuri:

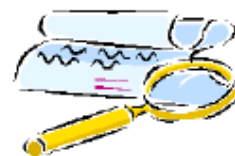
- Pentru a evalua calitatea raportului la studiul de evaluare in scopul luarii deciziei de eliberare a acordului de mediu; in acest caz , utilizatorul Listei de control va aprecia daca raportul la studiul de evaluare este adecvat sau neadecvat. Daca raportul este neadecvat, Lista de control va indica utilizatorului care sunt informatiile suplimentare care mai trebuie cerute.
- Pentru a identifica necesitatea imbunatatirii procesului de evaluare a impactului asupra mediului; de exemplu, se poate analiza care dintre informatiile solicitate in mod legal si furnizate de titularii diferitelor proiecte sunt de regula de cea mai proasta calitate, necesitand astfel viitoare cercetari, sau se poate analiza calitatea in general sau evolutia in timp a calitatii studiilor de evaluare elaborate pentru diferite tipuri de proiecte.

Este important sa se arate ca Lista de control pentru etapa de analiza nu constituie o verificare din punct de vedere tehnic sau stiintific a concluziilor raportului la studiul de evaluare, lucru care nu poate fi facut decat de experti.

Lista de control constituie un suport pentru analiza gradului de conformitate a raportului la studiul de evaluare cu cerintele exprimate in indrumar si cu ceea ce este acceptat ca fiind o practica buna in procesul de evaluare a impactului asupra mediului. Atunci cand se spune despre un raport la studiul de evaluare ca este adecvat, se are in vedere cat de complet si de potrivit este acest studiu din punct de vedere al procesului de decizie.

Utilizatorul Listei de control va analiza daca raportul la studiul de evaluare indeplineste doua obiective:

- furnizeaza decidentilor toate informatiile necesare pentru luarea deciziei de emitere sau respingere a acordului de mediu;
- permite comunicarea eficienta cu factorii consultati si cu publicul larg astfel incat acestia sa poata face comentarii intr-un mod folositor cu privire la proiect si la efectele sale asupra mediului.

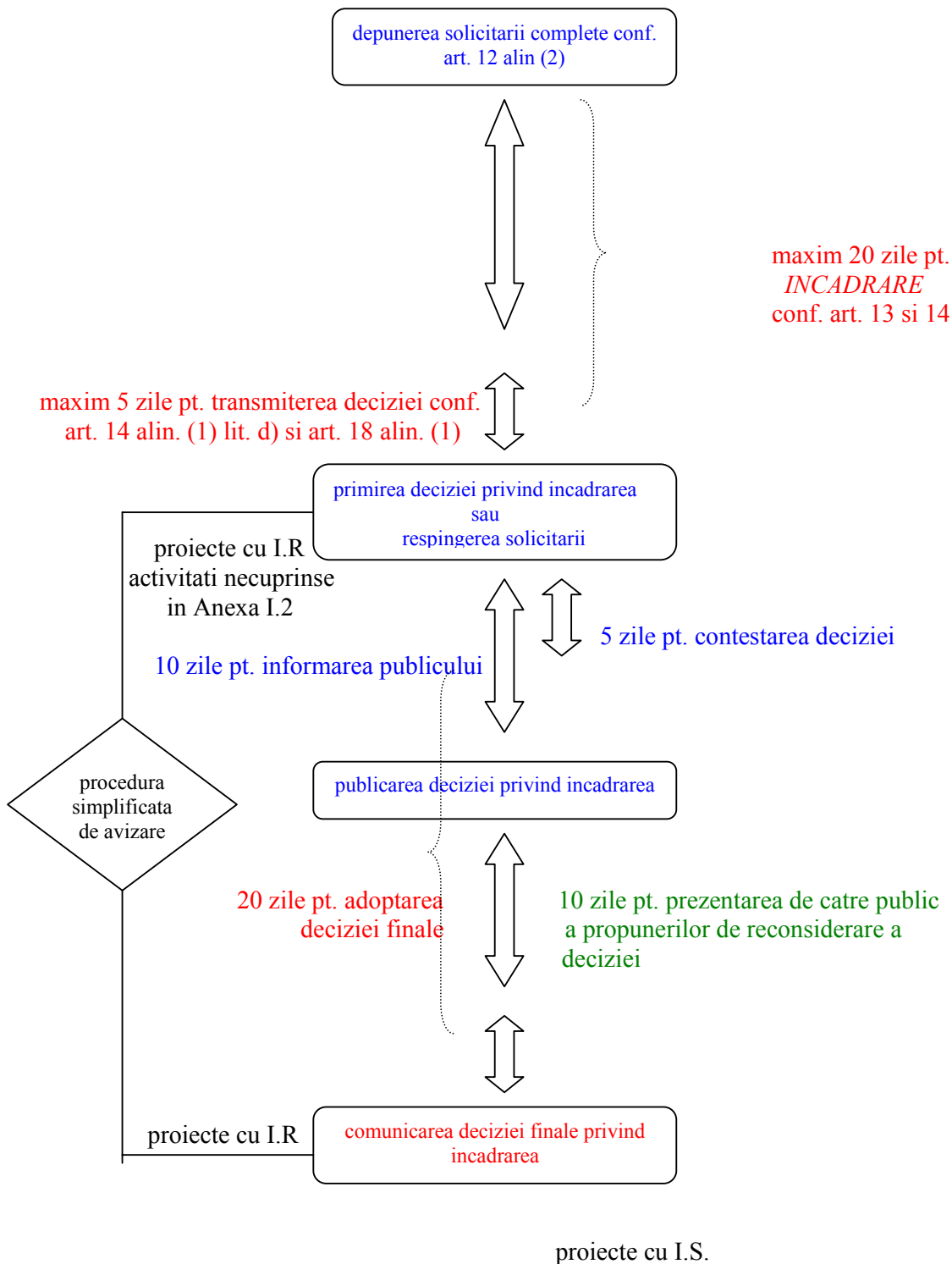
Raportul la un studiu de evaluare trebuie sa aiba urmatoarele calitati pentru a fi considerat bun:

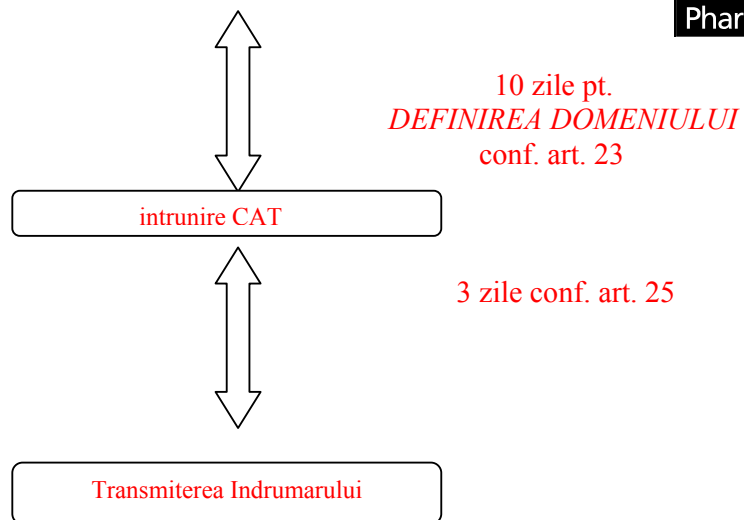
- sa contina o descriere clara a proceselor urmarite;
- sa prezinte o structura clara si o secventa logica a informatiilor, de exemplu: impactul potential, conditiile existente, impactul prognozat (tip, extindere, marime), posibilitatile de diminuare a impactului, marimea si importanta impactului rezidual;
- sa contina trimiteri bibliografice la sursele de informatii folosite ;
- sa fie concis, cuprinzator si obiectiv;
- sa fie impartial;
- sa includa o descriere completa a proiectului propus;
- sa foloseasca diagrame, ilustratii, fotografii si alte materiale grafice;
- sa foloseasca o terminologie consecventa;
- sa prezinte un glosar al termenilor folositi;
- sa acopere in mod corespunzator aspectele complexe;
- sa contina o descriere adecvata a metodelor folosite pentru studierea fiecarui aspect de mediu;
- sa acopere fiecare aspect de mediu in mod proportional cu importanta sa;
- sa demonstreze consultarea corespunzatoare a tuturor factorilor interesati;
- sa includa luarea in considerare a variantelor la proiect;
- sa prezinte programul de masuri pentru limitarea efectelor si pe cel de monitoring;
- sa contina un rezumat fara caracter tehnic;
- sa evidentieze modul in care se respecta cerintele altor reglementari.

Ca urmare a examinarii raportului final la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, a concluziilor autoritatilor implicate in autorizarea acestei lucrari, cat si a analizei substantiale a observatiilor motivate ale publicului, autoritatea competenta consemneaza opiniile colectivului de analiza tehnica privind realizarea proiectului analizat pe amplasamentul respectiv si stabileste, prin consultarea colectivului de analiza tehnica, emiterea sau respingerea motivata a acordului de mediu/acordului integrat de mediu.

DURATA DE TIMP NECESARA PENTRU EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Figura nr. 4 Timpii necesari pentru parcurgerea etapelor procedurii EIM

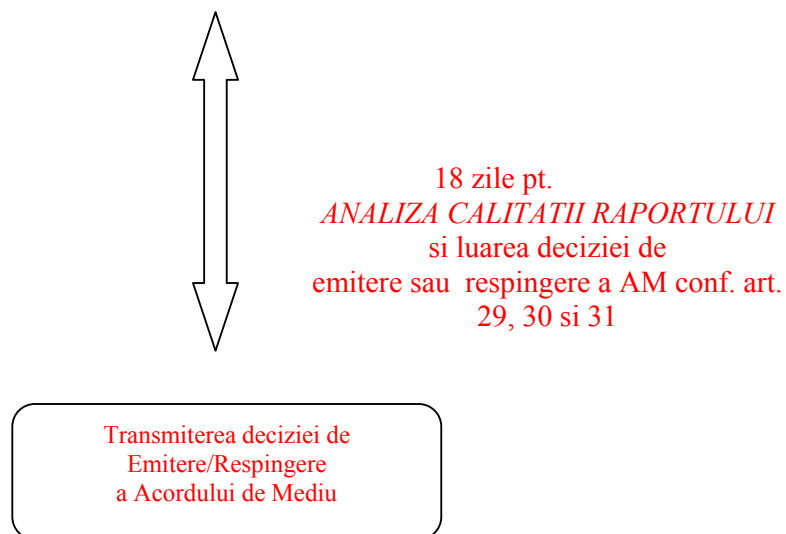
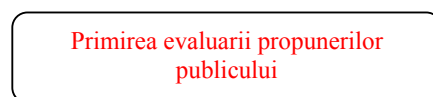

Realizarea Studiului de evaluare a Impactului asupra Mediului

si a Raportului la studiul de evaluare

Dezbaterea Publica

PARTICIPAREA PUBLICULUI

Introducere

Interpretarea și aplicarea practică a noii proceduri de participare publică în procesul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), detaliată în OM860/2002, poate crea unele dificultăți autorităților responsabile pentru implementarea acesteia. În acest sens, sperăm că acest îndrumar va ajuta la interpretarea noii legislații privind participarea publică și va oferi câteva linii directoare privind organizarea practică a unora dintre activitățile din cadrul procedurii de participare publică.

Un aspect ce trebuie accentuat este acela că nu este posibilă o participare publică activă și eficientă în procesul de evaluare a impactului asupra mediului fără existența în prealabil a unei informări corecte, suficiente și în timp real a publicului.

PARTICIPAREA PUBLICĂ ÎN PROCESUL EIM

Procedura privind participarea publică în cadrul procesului EIM este prevăzută în Capitolul III al OM860/2002. Această procedură a fost special concepută pentru procesul EIM, nu este o procedură de sine stătătoare pentru a fi utilizată la luarea deciziilor de mediu, în general.

Elemente cheie

Procedura de participare publică include următoarele aspecte:

- Înregistrarea documentației specifice procesului EIM în registre publice
- Notificarea publicului interesat privind
 - depunerea solicitării de obținere a acordului de mediu pentru un proiect
 - posibilitatea luării la cunoștință/ consultării documentației aferente
 - posibilitatea de a face comentarii și recomandări
- Consultarea documentației aferente întregului proces EIM
- Transmiterea de către public a comentariilor și sugestiilor cu privire la diverse etape ale procesului EIM
- Luarea în considerare de către autoritatea competentă a comentariilor și recomandărilor publicului
- Aducerea la cunoștința publicului a informațiilor privind
 - conținutul deciziei luate și toate condițiile atașate acesteia
 - motivele care au stat la baza luării deciziei
 - posibilitatea de a consulta decizia luată, împreună cu informațiile asupra comentariilor și recomandărilor transmise de către public și a modului în care acestea au fost utilizate la luarea deciziei
 - posibilitatea de face comentarii asupra deciziei finale

Sase pasi in descrierea procedurii

Includerea publicului în procesul EIM nu se va solda cu rezultate pozitive decat în cazul în care procedura de participare a publicului este în mod adecvat organizată, desfășurată și evaluată.

Pentru a ușura urmărirea pașilor procedurii de participare publică, putem defini șase etape distincte:

1. Elaborarea unui **plan** privind notificarea publicului și participarea publică
2. Identificarea **grupurilor țintă / publicului interesat** pentru notificarea publicului și participarea publică
3. **Notificarea** publicului
4. **Colectarea comentariilor** și recomandărilor publicului
5. **Analizarea comentariilor** și recomandărilor reprezentanților publicului și **punerea acestora la dispoziția lor**
6. **Evaluarea rezultatelor** participării publice

Etapa 1. Elaborarea unui plan privind notificarea publicului și participarea publică

Înainte de începerea propriu-zisă a procedurii de participare publică, ar putea fi utilă elaborarea unui plan simplu de activități aferente acesteia. Planul privind participarea publicului se sprijină pe 3 piloni: obiective, timp și resurse.

Întrucât structura actuală a procedurii de participare publică nu permite realizarea acestui plan încă de la începutul demarării procesului EIM, sugerăm completarea acestuia pe parcurs ce procesul EIM înaintează.

După finalizarea procesului EIM și după luarea deciziei privind emiterea acordului/acordului integrat de mediu, acest plan poate reprezenta o bună și completă evidență structurată a întregii proceduri de participare publică, fiind extrem de utilă ca element orientativ pentru viitoarele EIM derulate, în timp experiența elaborării acestui plan reflectându-se într-o mai bună înțelegere a procesului de participare publică.

Intrucât mare parte din informarea publicului este realizată de către titularul proiectului, acest plan trebuie întocmit de către acesta. Ar fi util, atât pentru ACPM cât și pentru titular, ca acest plan să se afle în posesia ambelor părți, ACPM având astfel posibilitatea să completeze partea ei din plan și să utilizeze totalitatea acestor planuri ca instrument de evaluare a procedurii generale de participare publică în cadrul procesului EIM.

Exemplu de plan pentru procedura de participare publica

Subiect	Exemplu
<p>Activitati Care este activitatea de baza a proiectului propus?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Participarea publica la procedura EIM privind proiectul
<p>Obiective Ce vrem sa obtinem in urma procedurii de participare publica?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Notificarea publicului privind proiectul si deciziile • Notificarea publicului privind modalitatea de participare si responsabilitatile ACPM • Notificarea publicului privind cursul procedurii de participare publica • Permitearea publicului sa inainteze comentarii si recomandari • Analizarea (si luarea in considerare, daca este posibil) a comentariilor si recomandarilor publicului inainte de luarea deciziei finale
<p>Date prevazute pentru inceperea si finalizarea procedurii?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Incepere: data • Notificarea publicului privind diversele etape ale procesului EIM: date • Anunt in mass-media privind diversele etape ale procesului EIM: date • Distribuirea de materiale informative: data • Vizitarea amplasamentului proiectului: data • Intalnirea publicului interesat: data • Dezbaterea publica: data • Analizarea comentariilor si recomandarilor publicului: data • Luarea deciziei: data • Etc. • Finalizare: data
<p>Rezultate si activitati Care sunt rezultatele asteptate? Ce activitati trebuie realizate?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Planul participari publice • Notificarea publicului • Anunt in presa • Alte materiale informative • Intalnirea cu membrii publicului + proces verbal al intalnirii • Raport EIM • Evaluarea raportului EIM • Documentatie, inclusiv toate comentariile • Decizia luata • Rezultatul procedurii de participare publica • Etc.
<p>Posibile probleme Care ar putea fi problemele care sa impiedice derularea procedurii de participare publica?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vecinii ar putea fi ingrijorati din cauza mirosului neplacut ce s-ar putea degaja. De discutat la dezbaterile publice • Etc.

<p><i>Responsabilitatile ACPM si ale titularului in cadrul procedurii de participare publica</i></p>	<p>ACPM</p> <ul style="list-style-type: none"> • xx ore – titlatura persoana implicata; scop implicare • etc. • total: xxx ore <p>Titular</p> <ul style="list-style-type: none"> • xx ore – titlatura persoana implicata; scop implicare • etc. • total: xxx ore
<p><i>Resurse financiare alocate</i></p>	<p>ACPM</p> <ul style="list-style-type: none"> • xx lei – notificarea publicului privind • xx lei – x copii aditionale ale raportului EIM pentru solicitanti • xx lei – vizita la amplasament • etc. <p>Titular</p> <ul style="list-style-type: none"> • xx lei – anuntarea si derularea dezbaterii publice • xx lei – notificarea publicului asupra deciziei de incadrare • xx lei – notificarea publicului asupra deciziei etapei de analiza a calitatii raportului la studiul de EIM • etc.

Etapa 2. Identificarea publicului interesat

Publicul interesat reprezinta cetatenii si structurile asupra carora decizia finala a procesului EIM are un impact sau o semnificatie, intr-un fel sau altul.

Acest public tinta trebuie identificat si incurajat sa participe la procesul EIM. A astepta ca reprezentantii publicului interesat sa vina singuri sa se inregistreze la sediul ACPM nu reprezinta o solutie inteleapta.

In principiu, aceasta actiune trebuie desfasurata, pentru fiecare proiect in parte, de catre titular, in cadrul fiecărei etape a procesului EIM (incadrare, definire, raport). Este posibil ca publicul interesat sa difere de la o etapa la alta. De asemenea, ACPM, prin prisma *Art. 35 (2)*, “*incurajeaza titularul de activitate in identificarea publicului interesat si angajarea unui dialog direct cu publicul interesat*”. In aceasta situatie, ACPM poate ajuta titularul sa-si identifice publicul tinta. ACPM ii poate comunica titularului de proiect ca in zona in care si-a propus desfasurarea proiectului exista cateva grupuri de interes (ONG de mediu, asociatii de cetateni etc.) care ar putea avea un cuvânt de spus referitor la proiectul propus. Cu cat publicul tinta este mai corect identificat, cu atat decizia privind proiectul supus procedurii EIM are sanse mai mari sa deserveasca atat interesele mediului si ale publicului, cat si ale titularului.

ACPM ar trebui, de asemenea, sa fie interesat in identificarea publicului tinta pentru realizarea etapei de incadrare a proiectului. Tinand cont ca este de asteptat ca, in cele mai multe cazuri, titularul de proiect sa nu poata furniza informatiile privind caracteristicile

impactului potential datorita lipsei de cunostinte de specialitate, sunt necesare vizite in teren ale ACPM si discutii intre ACPM, titular, membrii CAT si public. Pentru ca ACPM sa aiba un real partener de dialog, publicul care participa la aceste discutii trebuie corect identificat in prealabil.

Un astfel de public poate fi de un real ajutor si la completarea atat a Listei de Control privind incadrarea proiectului cat si a Listei de Control privind definirea domeniului.

Printre intrebarile care ar putea ajuta la identificarea grupului tinta se numara urmatoarele:

- *Cine sunt cei directi afectati de proiect?* (de ex. cetatenii dintr-o anumita zona, anumite companii etc.)
- *Cine sunt cei care vor beneficia de pe urma proiectului? Cine sunt cei care vor suferi pierderi?* (de ex. cetatenii dintr-o anumita zona, diverse companii, anumite institutii etc.)
- *Cine sunt cei indirect afectati?* (de ex. ONG de mediu, anumite companii locale, cetateni din alte zone indirect afectate)
- *Cine sunt cei care nu sunt direct implicati, dar care pot influenta opiniile?* (de ex. liderii de opinie locali – biserica, asociatii profesionale, profesori -, mass-media locala, institute de cercetare, universitati etc.)
- *Cine sunt cei care se pot opune proiectului?*
- *Care sunt cei a caror atitudine nejustificat negativa trebuie schimbata pentru ca proiectul sa fie realizat?*
- *Cine sunt cei care au un rol tehnic si/sau din punct de vedere al problemelor de mediu generate, similar cu cel pe care il are proiectul supus EIM?*
- *Etc...*

Etapa 3. Notificarea/Informarea publicului

Se disting doua aspecte ale notificarii:

- a) Notificare activa – titularul informeaza publicul
- b) Notificare pasiva – titularul si/sau ACPM reactioneaza la solicitarea informatiilor de catre public

Elemente cheie

- ACPM transmite titularului de proiect modelul anuntului public pentru toate etapele procesului EIM care prevad notificare
- Notificarea publicului cu privire la un proiect supus EIM trebuie facuta ori de cate ori:
 - se aduc modificari esentiale la proiect
 - implementarea proiectului este intarziata
 - implementarea proiectului este amanata
 - proiectul nu se mai implementeaza

Titularul proiectului trebuie sa notifice publicul cu privire la urmatoarele etape ale procedurii EIM:

Depunerea solicitării de obținere a acordului/acordului integrat de mediu pentru un proiect cu potențial impact semnificativ asupra mediului

Decizia etapei de încadrare a proiectului

Dezbaterea publică a raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului
Decizia etapei de analiză a calității raportului la studiul EIM care reprezintă decizia finală de emitere sau nu a acordului/acordului integrat de mediu

ACPM trebuie sa notifice publicul asupra următoarei etape a procedurii EIM:

Decizia etapei de analiză a calității raportului la studiul EIM, care reprezintă decizia finală de emitere sau nu a acordului/acordului integrat de mediu

Etapa 4. Colectarea comentariilor si recomandarilor publicului

Colectarea comentariilor si recomandarilor publicului este un aspect esential al procedurii de participare publica. Actiunea de colectare trebuie realizata la fiecare etapa a procesului EIM care implica participarea publicului.

Publicul are dreptul sa transmita atat intrebari si comentarii referitoare la aspectele tehnice ale proiectului cat si sa-si exprime emotiile si parerile netehnice despre acesta. ACPM trebuie sa tina cont de faptul ca decizia finala trebuie luata pe baza considerentelor tehnice si nu pe baza celor emotionale.

Toate comentariile si recomandarile primite trebuie centralizate intr-un raport care trebuie sa cuprinda urmatoarele:

- Un rezumat al fiecarui comentariu, opinie etc.
- Numele persoanei, institutiei etc. care a inaintat comentariile, opiniile etc.
- Comentariile ACPM, daca este necesar (de ex. explicatia cum ca observatia transmisa de catre public nu priveste problema in cauza, sau ca este rezultatul unei intelegeri gresite a aspectelor tehnice)
- In cazul in care comentariile/opiniile sunt relevante, ele pot fi grupate pe tipuri/subcategorii pentru a usura evaluarea acestora. Listele de control de la fiecare etapa in parte pot reprezenta un material orientativ in vederea definirii categoriilor de comentarii/opinii ale publicului.

Etapa 5. Analizarea comentariilor si recomandarilor reprezentantilor publicului si punerea acestora la dispozitia lor

Pentru a obtine o transparenta reala a procesului de luarea deciziei in procesul EIM, ACPM trebuie sa asigure publicul ca toate observatiile si recomandarile acestuia au fost analizate si ca au fost luate in considerare pentru decizia finala acele comentarii pertinente si justificate. Pentru aceasta ACPM trebuie sa explice publicului modul in care comentariile si recomandarile lui au fost luate in considerare pentru luarea deciziei. Aceste explicatii trebuie incluse in justificarea deciziei fiecărei etape a procesului EIM.

Ca sugestie de structurare a explicatiilor va recomandam sa clasificati comentariile si recomandarile in trei categorii:

1. comentarii si recomandari luate in considerare
2. comentarii si recomandari luate partial in considerare
3. comentarii si recomandari neluate in considerare

Etapa 6. Evaluarea rezultatelor participării publice

Dupa incheierea procedurii de participare publica (PPP) este utila evaluarea eficientei procedurii. Intrebări ca: “Ce s-a facut (sau nu s-a facut)?”, “A fost procedura un succes?”, “Ce s-ar putea imbunatati pe viitor?”, pot fi extrem de utile in derularea procedurilor viitoare.

Cele cateva exemple de intrebari enuntate in continuare va pot ajuta sa definiti efectele procedurii de participare publica pentru fiecare proiect in parte:

- Au fost atinse obiectivele generale ale PPP?
- Publicul a fost informat in mod adecvat despre PPP si despre posibilitatea de a participa in PPP?
- Publicul a inteles scopul participării (la ce s-a asteptat publicul si la ce n-ar fi trebuit sa se astepte)?
- Publicul a fost capabil sa participe corect la PPP?
- Au fost luate in considerare comentariile si recomandările publicului? Daca nu, de ce?
- Publicul considera ca recomandările si comentariile transmise de el au fost luate in considerare in mod adecvat?
- PPP a fost derulata conform planului initial (din punct de vedere al timpului si obiectivelor – *vezi Etapa 1*)? Ce s-a modificat si de ce?
- Resursele (de timp si financiare) au fost alocate in mod adecvat? Daca nu, care sunt diferentele intre resursele initial planificate si cele efectiv alocate?
- Etc.

- ! Pentru a raspunde la toate intrebarile de mai sus APPM trebuie sa fie bine informat despre actiunile de informare publica angrenate de catre titularul de proiect.

PARTICIPAREA PUBLICULUI PAS CU PAS

TITULARUL informează publicul asupra următoarelor etape ale procedurii EIM:

1. Depunerea solicitării de obținere a acordului/acordului integrat de mediu pentru un proiect cu potențial impact semnificativ asupra mediului

Conținut anunț (conform modelului din Anexa II.4 la OM860/2002):

- numele titularului;
- prezentarea succintă a proiectului și a amplasamentului;
- locul și programul de consultare a informațiilor referitoare la proiect;

Unde anunță? *Obligatoriu:* în locurile de adunare publice (de ex. Consiliul Municipal) și în presa națională sau locală. *Opțional,* în funcție de anvergura proiectului: radio, TV, alte materiale informative, afișe în locuri ușor vizibile etc.

Când anunță? Înainte de începerea procedurii EIA propriu-zise

Etapa de încadrare a proiectului

2. Decizia etapei de încadrare a proiectului

Coținut anunț (conform modelului din Anexa II.4 la OM860/2002):

- numele titularului;

- prezentarea succintă a proiectului și a amplasamentului;
- locul și programul de consultare a informațiilor referitoare la proiect;
- adresa ACPM la care se transmit comentariile justificate ale publicului;
- termenul limită de transmitere a comentariilor / contestațiilor publicului

Unde anunță? Obligatoriu: în locurile de adunare publice (de ex. Consiliul Municipal) și în presa națională sau locală. *Optional*, în funcție de anvergura proiectului: radio, TV, alte materiale informative, afișe în locuri ușor vizibile etc.

Când anunță? În termen de 10 zile de la primirea deciziei de încadrare a proiectului.

Cum participă publicul?

- Publicul poate contesta etapa de încadrare în termen de 10 zile de la anunțarea ei;
- În termen de 5 zile de la primirea contestațiilor/comentariilor publicului, ACPM și CAT pregătesc decizia finală:
 - Dacă decizia diferă de cea inițială, titularul notifică publicul conform Art. 37 al OM860/2002;
 - Dacă decizia nu diferă de cea inițială, ACPM emite un răspuns scris prin care motivează decizia finală și pe care îl transmite contestatarilor.

3. Dezbateră publică a raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului

Conținut anunț (conform modelului din Anexa II.4 la OM860/2002):

- locul și data dezbaterii publice;
Dezbateră publică are loc pe teritoriul unde urmează a se implementa proiectul, în prezența reprezentanților ACPM. Ședințele de dezbateră publică au loc în afara orelor de program.
- locul și data la care este disponibil, spre consultare, raportul la studiul de evaluare;
- adresa autorității publice pentru protecția mediului la care se transmit propunerile justificate ale publicului;
- termenul limită de transmitere a comentariilor / contestațiilor publicului.

! Organizarea dezbaterii publice este obligatorie

Unde anunță? Obligatoriu: în locurile de adunare publice (de ex. Consiliul Municipal) și în presa națională sau locală. *Optional*, în funcție de anvergura proiectului: radio, TV, alte materiale informative, afișe în locuri ușor vizibile etc.

Este recomandabil să se urmărească a se trimite direcționat informarea către acei reprezentanți ai publicului care au făcut contestație cu privire la încadrarea proiectului – probabil că aceștia vor fi interesați să participe la dezbateră publică.

Când anunță? Cu cel puțin 10 zile înainte de data prevăzută pentru dezbateră publică.

Cum participă publicul?

- *Înainte de dezbateră*
 - Publicul poate înainta comentarii/proponeri justificate către ACPM privind EIM până la data la care are loc dezbateră publică. Membrii publicului sunt obligați să-și declare numele, prenumele, adresa și data transmiterii comentariilor;

- ACPM le consemnează într-un tabel centralizator (cf. Anexei IV.1 la OM860/2002) și, în același timp, îi transmite titularului imediat ce primește un comentariu/propunere.
- *Desfășurarea propriu-zisă a dezbaterii publice*
 - La ședința de dezbateri publică trebuie să participe atât ACPM cât și titularul;
 - Titularul și ACPM desemnează un președinte și un secretar care înregistrează participanții și consemnează comentariile acestora într-un proces verbal al dezbaterii;
 - Titularul descrie proiectul și studiul EIM și poartă dialogul cu participanții (răspunde atât la întrebările puse înaintea ședinței, înregistrate cf. Anexei IV.1 la OM860/2002, cât și la cele ridicate pe loc);
 - Titularul consemnează comentariile/propunerile bine justificate ale publicului în același tabel centralizator prezentat în Anexa IV.1 la OM860/2002;
 - Opiniile participanților se centralizează într-un proces verbal al dezbaterii publice, semnat de președintele și secretarul desemnați anterior și, la cererea publicului, de către unul sau mai mulți reprezentanți ai acestuia.
- *După dezbateri*
 - Titularul analizează comentariile/propunerile participanților la dezbateri;
 - Titularul face o evaluare a propunerilor justificate ale participanților, ce include soluții de rezolvare a problemelor semnalate, și o transmite ACPM cf. Anexei IV.2 la OM860/2002;
 - ACPM reanalizează raportul, ținând cont de evaluarea propunerilor participanților la dezbateri, trimisă de titular;
 - ACPM convoacă și prezintă în CAT raportul și se ia decizia de acceptare / refacere / respingere motivată a raportului. În continuare, se disting următorii pași:
 - dacă se **acceptă** raportul, se ia decizia de *emitere a acordului/acordului integrat de mediu*;
 - dacă se **reface** raportul ca urmare a observațiilor publicului, este anunțat titularul despre aceasta și se urmează aceiași pași începând cu organizarea dezbaterii publice;

dacă se **reface** raportul ca urmare a recomandării ACPM și CAT, este anunțat titularul despre aceasta și se urmează aceiași pași începând cu analiza raportului de către ACPM și CAT;
 - dacă se **respinge** raportul, este anunțat titularul despre motivele acesteia și se ia decizia de a *nu emite acordul/acordul integrat de mediu*

4. Decizia etapei de analiză a calității raportului la studiul EIM care reprezintă decizia finală de emitere sau nu a acordului/acordului integrat de mediu

Conținut anunț (conform modelului din Anexa II.4 la OM860/2002):

- numele titularului;
- prezentarea succintă a proiectului și a amplasamentului;
- locul și data la care este disponibil, spre consultare, raportul la studiul de evaluare;
- adresa ACPM la care se transmit comentariile justificate ale publicului;
- termenul limită de transmitere a comentariilor / contestațiilor publicului.

Unde anunță? *Obligatoriu:* în locurile de adunare publice (de ex. consiliul municipal) și în presa națională sau locală. *Opțional,* în funcție de anvergura proiectului: radio, TV, alte materiale informative, afișe în locuri ușor vizibile etc.

Când anunță? În termen de 2 zile de la primirea deciziei finale de emitere sau nu a acordului/acordului integrat de mediu.

Cum participă publicul?

- Publicul poate transmite propuneri/contestații în termen de 10 zile de la anunțul public al deciziei;
- După primirea și analizarea propunerilor/contestațiilor publicului, ACPM și CAT pregătesc decizia finală:
 - Dacă decizia diferă de cea inițială, titularul anunță publicul reluând toți pașii începând de la „Conținut anunț”;
 - Dacă decizia nu diferă de cea inițială, ACPM emite un răspuns scris prin care motivează decizia finală și pe care îl transmite contestatarilor.

ACPM informează publicul asupra următoarei etape a procedurii EIM:

5. Decizia etapei de analiză a calității raportului la studiul EIM, care reprezintă decizia finală de emitere sau nu a acordului/acordului integrat de mediu

Conținut anunț:

- conținutul deciziei luate și toate condițiile atașate acesteia (fac excepție informațiile cu caracter confidențial, așa cum sunt ele definite în L544 și HG 1115);
- motivele care au stat la baza luării deciziei;
- informații privind măsurile principale de evitare, reducere și, dacă este posibil, de îndepărtare a impactului negativ asupra mediului;
- data până la care se primesc observațiile publicului.

Unde anunță? Pagina proprie de Internet și/sau afișaj la sediul propriu.

Când anunță? În termen de 3 zile de la luarea deciziei finale de emitere sau nu a acordului/acordului integrat de mediu.

Cum participă publicul?

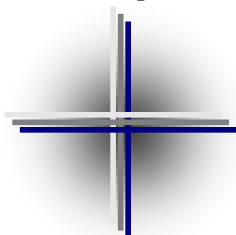
- Publicul poate transmite comentarii/contestații în termen de 10 zile de la anunțul public al deciziei;
- După primirea și analizarea comentariilor/contestațiilor publicului, ACPM și CAT pregătesc decizia finală:
 - Dacă decizia diferă de cea inițială, ACPM anunță publicul reluând toți pașii începând de la „Conținut anunț”;
 - Dacă decizia nu diferă de cea inițială, ACPM emite un răspuns scris prin care motivează decizia finală și pe care îl transmite contestatarilor.

AVANTAJE SI DIFICULTĂȚI ÎN PARTICIPAREA PUBLICULUI

Avantaje ale participării publicului

Se pare ca extinzând procesul de luare a deciziei la un element adițional cum este participarea publicului se poate încetini și împiedica procesul. Nu se întâmplă așa, atâta timp cât includerea publicului este bine pregătită și condusă. Înainte ca instituția să ia o decizie în legătură cu proiectul, trebuie să existe toate datele și informațiile importante cu privire la posibilul impact asupra mediului înconjurător. Acest aspect este la fel de important ca și asigurarea că proiectul în discuție respectă toate cerințele tehnice. Reacția publicului contribuie adesea în mod semnificativ la determinarea potențialelor impacte adiționale ale proiectului asupra mediului înconjurător .

Datorită participării publicului, încă de la primii pași ai planului proiectului, fiecare dintre părțile interesate poate examina toate posibilele impacte ale unui proiect dat și poate analiza activitățile care ar trebui să se desfășoare pentru a minimiza potențialele consecințe ale impactului.

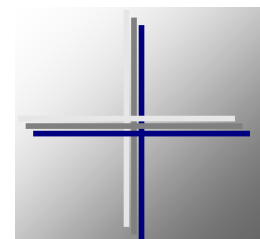
Oferind publicului acces la date privitoare la proiecte de investiții și asigurând posibilitatea de participare la procesul de luare a deciziei se pot aduce multe beneficii. Unele dintre cele mai importante avantaje ale participării publicului pentru anumiți participanți la procesul de luare a deciziei sunt enumerate mai jos:

Avantaje pentru ACPM

- ACPM pot examina atitudinile și așteptările publicului și au posibilitatea de a reflecta corespunzător acele atitudini în deciziile în luate
- Publicul are posibilitatea de a deveni mai familiarizat cu planurile de investiții și deciziile referitoare la aceste planuri (împreună cu caracterele și conținutul lor)
- Publicul devine mai familiarizat cu justificarea deciziilor luate pentru un anumit proiect de investiții
- Publicul cunoaște mai bine atribuțiile și competențele ACPM și în consecință înțelege mai bine problemele legate de activitatea lor
- Publicul este mai deschis să accepte deciziile luate. Publicul este de asemenea mai deschis să accepte deciziile la care a luat parte decât acelea asupra cărora au căzut de acord doar reprezentanții ai ACPM
- Participarea publicului poate identifica noi și importante probleme de mediu, care ar trebui luate în considerare în procesul de luare a deciziei
- Participarea publicului permite evitarea sau minimizarea unei discuții redundante sau direcționate greșit
- Cunostințele publicului sau potențialul său intelectual sunt mai bine puse în valoare
- Eficiența procesului de luare a deciziei este marita datorita cresterii abilitatii publicului de a participa în procesul de luare a deciziei
- Decizii mai bune luate de către ACPM duc la o protecție mai bună a mediului înconjurător și la o societate mai sănătoasă și mai fericită.

Avantaje pentru titularul de proiect

- Sunt evitate întârzierile costisitoare în implementarea proiectului
- Sunt mai ușor de găsit soluții noi, alternative și creative
- Este mai ușor și mai rapid de găsit o cale de înțelegere cu societatea și cu publicul, de explicat caracterul proiectului și de a obține aprobarea publicului pentru implementarea sa
- Este îmbunătățită credibilitatea și imaginea publică a titularului și este mai ușor de construit o atmosfera publică prietenoasă

Avantaje pentru public

- Transparență marită în planificarea proiectului ce ar putea avea impact semnificativ asupra mediului înconjurător și în luarea deciziilor privind astfel de proiecte
- Posibilitatea de a face comentarii și recomandări privind aspectele tehnice ale unui proiect și de a-și prezenta propria atitudine față de el
- Acces la date privitoare la un anumit proiect
- Posibilitatea de a-și exprima opinia cu privire la un anumit proiect
- O înțelegere mai bună a procesului de luare a deciziei
- O înțelegere mai bună a considerentelor de luare a unei anumite decizii de către ACPM;
- Cunoștințe în creștere cu privire la anumite instituții administrative competente în luarea deciziei; înțelegere de ce fel de date sunt necesare pentru luarea deciziei; ce aspecte trebuie luate în considerare în luarea deciziei; în ce măsură opinia publicului trebuie luată în considerare
- O mai bună înțelegere a problemelor de protecția mediului înconjurător și a dezvoltării durabile
- Standarde de viață mai bune datorită unor decizii mai bune
- Sentiment mai puternic de apartenență la comunitatea locală și responsabilitate comună pentru problemele de interes public; prin acestea întărirea principiilor democrației

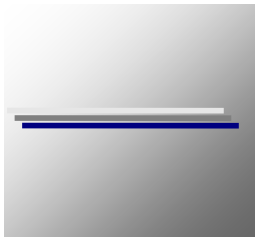
Dificultăți privitoare la participarea publicului

Participarea publicului poate cauza dificultăți pentru toate părțile interesate de un anumit proiect: titularul de proiect, ACPM și publicul. De aceea, este absolut necesar să se inițieze activități îndreptate către minimizarea tuturor amenințărilor și neajunsurilor posibile.

Dificultăți pentru ACPM

- Posibilitatea încetinirii procesului EIM: acest aspect necesită să fie văzut dintr-o perspectivă mai largă, luând în considerare că timpul "pierdut" pe parcursul procesului EIM este timpul "câștigat" la pașii ulteriori datorită reducerii numărului de observații și contestații ale publicului la decizia finală
- Necesitatea creșterii resurselor alocate (timp, personal, finanțe). În același timp, trebuie accentuat că titularul trebuie să participe de asemenea în mod activ la toate activitățile referitoare la notificarea publicului și a participanților săi la procesul EIM;

- Participarea publicului nu duce automat la o decizie acceptată de către toate părțile interesate. În unele cazuri, ACPM are de luat o decizie în conformitate cu interesele unui cerc mai larg din societate, care poate rămâne în conflict cu interesele comunității locale. Într-o asemenea situație, participarea tuturor părților interesate poate fi de ajutor în găsirea unor soluții pentru a compensa posibilele dezavantaje sau pierderi;

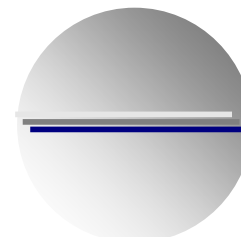
- Atitudinea reprezentanților publicului în procedura de participare publică poate fi negativă dacă proiectul îi privește direct pe ei, și în special dacă ei sunt împotriva proiectului. Într-o asemenea situație, titularul ar trebui să joace un rol activ în indicarea avantajelor proiectului și indicarea grupurilor care vor beneficia dintr-un astfel de proiect, asigurând un echilibru și un dialog mai bun între părțile interesate
- Atitudinea negativă a ACPM față de asigurarea unei bune participări a publicului. Reprezentanții ACPM se pot simți amenințați de procedura de participare a publicului, întrucât aceasta implică evaluarea de către public a unei decizii a ACPM. Deschiderea și transparența activităților realizate de ACPM determină creșterea încrederii publicului, care, în schimb, implică creșterea eficienței unei decizii luate.

Dificultăți pentru titularul de proiect

- Frica de a afecta negativ imaginea publică. Participarea publicului poate aduce la lumină proiecte nepopulare. Totuși, un dialog între titular și public este singura modalitate posibilă de a ajunge la o cale de înțelegere și de a găsi cele mai bune soluții
- Lipsa de cunoaștere a titularului cu privire la rolul și valoarea participării publice. Titularul poate fi împotriva deciziilor care au fost influențate de opinia publicului, atâta timp cât comentariile publicului sunt considerate "neprofesionale".

Dificultăți pentru public

- Așteptările privitoare la participarea publicului pot fi excesive sau nerealiste. Așadar, ACPM trebuie să indice clar subiectul procedurii EIM, care va limita extinderea disputelor dincolo de scopul deciziei în discuție. Mai mult, ACPM trebuie să evidențieze că decizia va fi luată după ce comentariile și recomandările sunt analizate, acțiune care nu echivalează cu luarea în considerare a acestor comentarii și recomandări. În timpul procedurii EIM, trebuie să fie clar ca ACPM, și nu publicul, ia deciziile
- Opiniile publicului despre proiectul în discuție nu sunt întotdeauna unanime; ele pot fi chiar și contradictorii, atâta timp cât diferite grupuri din public au diferite interese sau probleme
- Se întâmplă adesea ca participarea publicului să nu ducă la vreo schimbare în proiectul inițial. Nu este nevoie ca astfel de schimbări să se introducă atâta timp cât se confirmă faptul că documentația a fost pregătită analizându-se toate comentariile și recomandările. Totuși, dacă majoritatea comentariilor și recomandărilor propuse nu au fost luate în considerare, este de așteptat ca decizia să cauzeze controverse, proteste și contestații
- Publicul poate fi dezamăgit și poate să-și piardă încrederea în ACPM și în procedura în sine de participare a publicului dacă este convins că opiniile sale nu au fost analizate sau - mai rău - nu au fost luate în considerare într-o măsură adecvată. O comunicare reală și adecvată cu publicul poate preveni această

situație. De aceea, este esențial ca prezentarea către public a unei decizii să fie însoțită de modalitatea în care comentariile și recomandările publicului au fost luate în considerare

CONCLUZII

Participarea publică implică două aspecte foarte importante:

1. informarea publicului prin furnizarea de date clare, corecte și coerente despre proiectul respectiv;
2. colectarea punctelor de vedere ale publicului, care vor fi analizate și de care se va ține seama în luarea deciziei finale.

În cazul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului este foarte important ca autoritățile competente pentru protecția mediului să cunoască ideile și opiniile publicului despre proiectul respectiv. Pentru ca publicul să poată participa în mod eficient are nevoie de oportunități accesibile pentru a contribui la procesul de evaluare a impactului asupra mediului. Publicul trebuie să fie informat și despre modul în care opiniile lui vor fi reflectate în deciziile finale ale autorităților competente pentru protecția mediului.

Elemente de reținut privind participarea publicului la procesul EIM

- Autoritățile publice de protecția mediului și/sau titularul de proiect, după caz, trebuie să notifice din timp că o decizie urmează a fi luată pentru ca publicul să poată să se pregătească/informeze pentru a participa în procesul EIM
- Membrii publicului trebuie să aibă ocazia de a depune comentarii, informații și analize
- Deciziile trebuie făcute în scris și trebuie să specifice motivul pentru care au fost luate
- Comentariile justificate ale publicului trebuie analizate și, după caz, luate în considerare în decizia finală

NORMATIV DE CONTINUT

pentru memoriul tehnic necesar emiterii acordului/acordului integrat de mediu

I. Date generale

- Denumirea obiectivului de investitie.
- Amplasamentul obiectivului si adresa.
- Proiectantul lucrarilor.
- Beneficiarul lucrarilor/ titularul proiectului/ proprietarul depozitului*/ operatorul depozitului*;
- Valoarea estimativa a lucrarilor, din care: pentru protectia mediului.
- Perioada de executie propusa.

II. Date specifice proiectului

1. Oportunitatea investitiei

- Scopul si importanta obiectivului de investitie.
- Utilitatea publica si/sau modul de încadrare în planurile de urbanism si amenajarea teritoriului, alte scheme de amenajare, programe speciale, inclusiv planul national de gestiune a deseurilor*.

2. Descrierea proiectului

Se prezinta elementele caracteristice proiectului, incluzand, mai ales:

- descrierea caracteristicilor fizice ale intregului proiect si necesitatilor de folosinta in timpul fazelor de constructie si functionare, cu modul de asigurare cantitativa si calitativa a utilitatilor;
- descrierea principalelor caracteristici ale proceselor de productie, de exemplu natura si cantitatea materialelor folosite, capacitati de productie, materii prime, auxiliare si combustibili utilizati, produse si subproduse obtinute si destinatia acestora, alte date specifice;
- descrierea efectelor semnificative probabile ale proiectului propus asupra mediului rezultand din utilizarea resurselor naturale.

In cazul proiectelor privind instalatii pentru depozitarea deseurilor, vor fi prezentate, de asemenea:

- clasa din care face parte depozitul – pentru deșeuri inerte, pentru deșeuri nepericuloase, pentru deșeuri periculoase;
- numărul de locuitori deserviți (inclusiv localitățile) - în cazul depozitelor de deșeuri nepericuloase;
- suprafața ocupată și capacitatea maximă;
- durata de funcționare estimată (corelat cu prognozele de generare a deșeurilor pe următorii 10 – 15 ani);
- lista deșeurilor pe care le acceptă la depozitare;
- procedura de acceptare a deșeurilor la depozitare (inclusiv modul de înregistrare a datelor);
- infrastructura depozitului și alte elemente componente, în cazul în care proiectul prevede și realizarea altor activități în plus față de depozitare (inclusiv tehnologii și instalații pentru tratarea deșeurilor, dacă este cazul);
- sistemul de impermeabilizare a cuvetei depozitului;
- sistemul de auto-monitorizare tehnologică;

* In cazul proiectelor privind instalatii pentru depozitarea deseurilor

- aspecte privind protecția muncii și paza contra incendiilor.

III. Surse de poluanți și protecția factorilor de mediu

1. Protecția calității apelor

- Sursele de poluanți pentru ape, concentrații și debite masice de poluanți rezultați pe faze tehnologice și de activitate;
- Stațiile și instalațiile de epurare sau de preepurare a apelor uzate proiectate, elementele de dimensionare, randamentele de reținere a poluanților;
- Concentrațiile și debitele masice de poluanți evacuați în mediu, locul de evacuare sau emisarul.

În cazul proiectelor privind instalații pentru depozitarea deșeurilor, vor fi prezentate, de asemenea:

- sistemul de colectare, tratare și eliminare a levigatului (inclusiv descrierea tehnologiei și instalației de tratare propuse, în cazul în care aceasta se realizează pe amplasament).

2. Protecția aerului

- Sursele de poluanți pentru aer, debitele, concentrațiile și debitele masice de poluanți rezultați și caracteristicile acestora pe faze tehnologice sau de activitate.
- Instalațiile pentru epurarea gazelor reziduale și reținerea pulberilor, pentru colectarea și dispersia gazelor reziduale în atmosferă, elementele de dimensionare, randamentele.
- Concentrațiile și debitele masice de poluanți evacuați în atmosferă.

În cazul proiectelor privind instalații pentru depozitarea deșeurilor, vor fi prezentate, de asemenea:

- sistemul de colectare și evacuare a gazului de depozit (inclusiv modalitatea de tratare propusă – ardere controlată, utilizare etc.).

3. Protecția împotriva zgomotului și vibrațiilor

- Sursele de zgomot și de vibrații.
- Amenajările și dotările pentru protecția împotriva zgomotului și vibrațiilor.
- Nivelul de zgomot și de vibrații la limita incintei obiectivului și la cel mai apropiat receptor protejat.

4. Protecția împotriva radiațiilor

- Sursele de radiații.
- Amenajările și dotările pentru protecția împotriva radiațiilor.
- Nivelul de radiații la limita incintei obiectivului și la cel mai apropiat receptor protejat.

5. Protecția solului și a subsolului

- Sursele de poluanți pentru sol și subsol.
- Lucrările și dotările pentru protecția solului și a subsolului.

6. Protecția ecosistemelor terestre și acvatice

- Descriere a aspectelor de mediu ce vor fi probabil semnificativ afectate prin proiectul propus, inclusiv, în special: populația, fauna, flora, solul, apa, aerul, factorii climatici, peisajul și inter-relațiile dintre acești factori.
- Poluanții și activitățile ce pot afecta ecosistemele acvatice și terestre.
- Lucrările, dotările și măsurile pentru protecția faunei și florei terestre și acvatice, a biodiversității, monumentelor naturii și ariilor protejate.

7. Protecția așezărilor umane și a altor obiective de interes public

- Distanța față de așezările umane și obiectivele de interes public, respectiv investiții, monumente istorice și de arhitectură, diverse așezăminte, zone de interes tradițional etc.

- Lucrarile, dotarile si masurile pentru protectia asezarilor umane si a obiectivelor protejate si/sau de interes public.
8. Gospodarirea deseurilor generate pe amplasament
- Tipurile si cantitatile de deseuri de orice natura rezultate.
 - Modul de gospodarire a deseurilor si asigurarea conditiilor de protectie a mediului.
9. Gospodarirea substantelor toxice si periculoase
- Substantele toxice si periculoase produse, folosite, comercializate.
 - Modul de gospodarire a substantelor toxice si periculoase si asigurarea conditiilor de protectie a factorilor de mediu si a sanatatii populatiei.

IV. Lucrari de refacere/restaurare a amplasamentului

- Situatii identificate de risc potential; zonele si factorii de mediu posibil a fi afectati.
- Descrierea masurilor preconizate pentru prevenirea, reducerea si, acolo unde este posibil, contracararea efectelor adverse semnificative asupra mediului.
- Lucrarile propuse pentru refacerea/restaurarea amplasamentului in caz de accidente si/sau la incetarea activitatii.

In cazul proiectelor privind instalatii pentru depozitarea deseurilor, vor fi prezentate, de asemenea:

- prevederi privind modul de constituire a “Fondului pentru închiderea depozitului de deșeuri și urmărirea acestuia post-închidere”, inclusiv pentru acoperirea parțială (a unei celule cu capacitatea epuizată), în cazul în care proiectul prevede acest lucru;
- aspecte referitoare la planul de intervenție pentru cazuri accidentale și / sau de urgență;
- sistemul de închidere și monitoring post-închidere;
- modalități de reabilitare și utilizare ulterioară a terenului.

V. Prevederi pentru monitorizarea mediului

Dotarile si masurile prevazute pentru controlul emisiilor de poluanti în mediu, supravegherea calitatii factorilor de mediu si monitorizarea activitatilor destinate protectiei mediului.

In cazul proiectelor privind instalatii pentru depozitarea deseurilor, vor fi prezentate, de asemenea:

- sistemul de auto-monitorizare a emisiilor și a calității factorilor de mediu în zona de influență (în conformitate cu prevederile legale în vigoare);
- modul de înregistrare și raportare a datelor de monitoring în timpul exploatării și post-închidere.

VI. Anexe - Piese desenate

1. Planul de încadrare în zona a obiectivului si planul de situatie cu modul de planificare a utilizarii suprafetelor.
2. Schemele-flux pentru:
 - procesul tehnologic si fazele activitatii, cu bilant cantitativ si calitativ, cu sursele de poluanti, mod de colectare si dirijare la instalatiile de depoluare;
 - procesele de retinere a poluantilor.
3. Alte piese desenate, stabilite de autoritatea teritoriala pentru protectia mediului.

Note:

I. Pentru proiectele de investitii care urmeaza a fi finantate din fonduri comunitare (ISPA, SAPARD, etc.), parametrii instalatiilor si conditiile de functionare vor avea in vedere conditiile de emisie/evacuare de poluanti stabilite prin legislatia UE. Se pastreaza limitele nationale, in situatii in care acestea sunt mai restrictive decat cele stabilite de legislatia UE.

II. Pentru activitatile cuprinse in anexa nr.1A la prezenta procedura, respectiv in anexa nr. 1 la ordonanta de Urgenta nr.34/2002 privind prevenirea, reducerea si controlul integrat al poluarii, vor fi avute in vedere urmatoarele:

(1) memoriul tehnic va specifica modul cum au fost aplicate cerintelor specifice autorizarii integrate de mediu, inclusiv cele referitoare la limitele de poluanti in raport cu aplicarea celor mai bune tehnici disponibile.

(2) se vor consulta si aplica prevederile legale privind limitele de emisie a poluantilor in aer si in apa, continute in urmatoarele acte legislative, privind:

- a) Incinerarea deseurilor, conform prevederilor Hotararii de Guvern nr. 128 din 14 februarie 2002;
- b) Gestionarea uleiurilor uzate, conform Hotararii de Guvern nr. 662 din 12 iulie 2001;
- c) Programul de actiune pentru reducerea poluarii mediului acvatic si a apelor subterane, cauzata de evacuarea unor substante periculoase, aprobat prin Hotararea de Guvern nr. 118 din 7 februarie 2002;
- d) Stabilirea unor masuri pentru limitarea emisiilor anumitor poluanti in aer proveniti din instalatii mari de ardere, conform prevederilor legale si de la data intrarii in vigoare a acestora;
- e) Reducerea emisiilor de compusi organici volatili datorate utilizarii solventilor organici in anumite activitati si instalatii, conform prevederilor legale si de la data intrarii in vigoare a acestora;

Prevenirea si reducerea poluarii mediului cu azbest, conform prevederilor legale si de la data intrarii in vigoare a acestora.